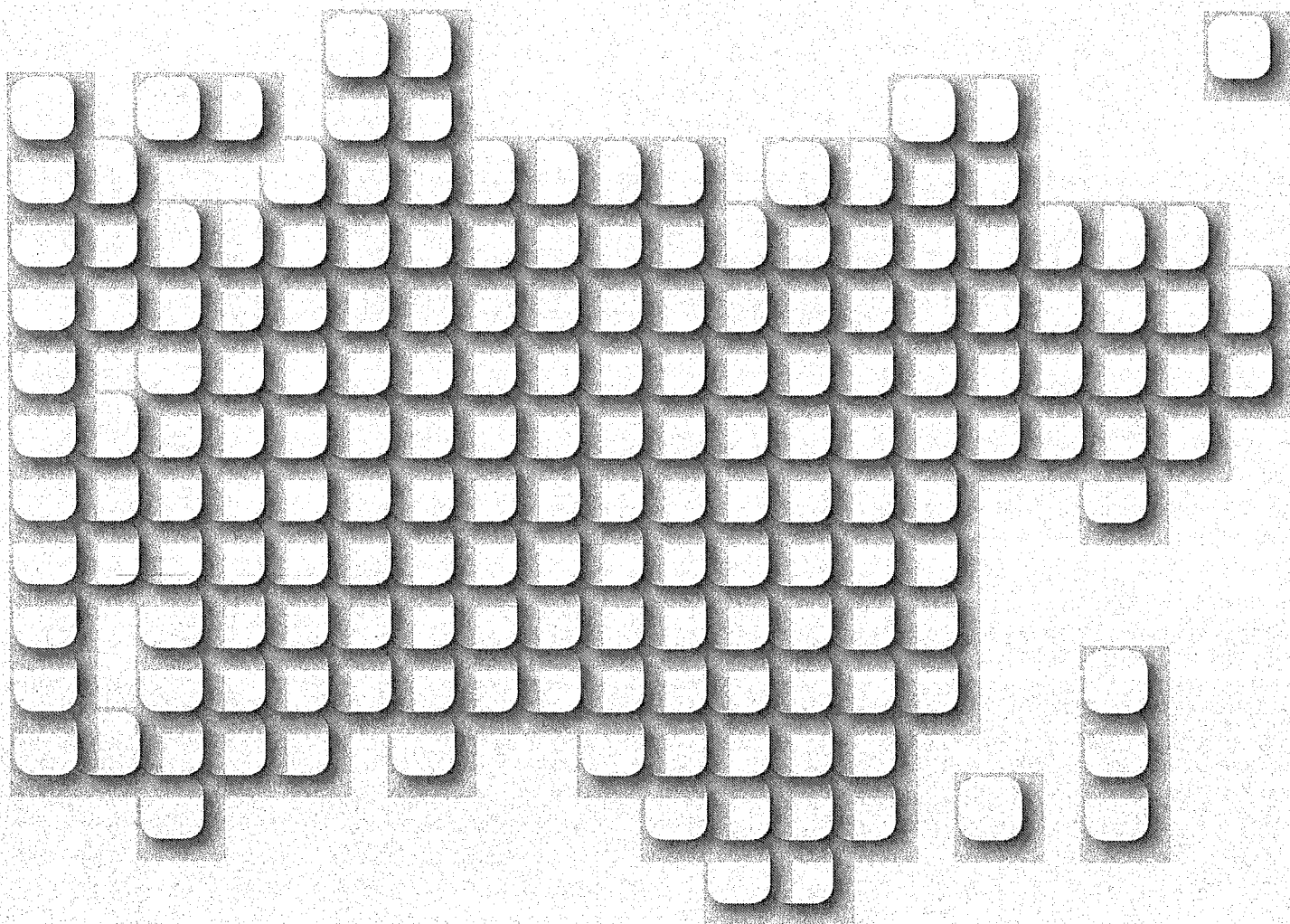

Planstrategi 2012-2015

Udviklingsstrategi

Udviklingsstrategi

De 19 kommuner i regionen
og Region Midtjylland

Rammeaftale 2015

Udviklingsstrategi

**De 19 kommuner i regionen
og Region Midtjylland**

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse.....	2
Forord	3
Sammenfatning.....	5
Kapitel 1. Indledning	7
Kapitel 2. Fokus- og Udviklingsområder.....	8
2.1. Anbragte børn og unges undervisning / uddannelse.....	8
2.2. Fælles metodeudvikling af omkostningseffektive og fagligt kvalificerede tilbud ..	9
2.3. Socialpsykiatri	9
Kapitel 3. Hvad er omfattet af rammeaftalen	10
3.1 Samarbejdet om Udviklingsstrategien i Rammeaftale 2015.....	12
3.2 Fælles mål og visioner	12
3.3 Bruger- og pårørendeinddragelse	12
3.4 Samarbejde med Socialtilsyn Midt	13
Kapitel 4. Vurdering af nuværende og fremtidige behov for pladser	15
4.1 Det samlede behov for og forventet forbrug af tilbud i 2015	15
4.2 Kommunernes behov for pladser <i>uden for</i> kommunens eget regi.....	16
Kapitel 5. Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger	18
5.1. Lands- og landsdelsdækkende tilbud.....	18
5.2. Sikrede afdelinger	18
Kapitel 6. Specialundervisningsområdet	21

Herudover omfatter Rammeaftale 2015, Udviklingsstrategien:

Bilag 1. Målgruppebeskrivelse

Bilag 2. Udviklingsplan for Sølund 2015

Bilag 3. Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger

Bilag 4. Organisering på det specialiserede socialområde

Bilag 5. Udtræk fra Tilbudsportalen, samlet overblik over tilbud i den midtjyske region

Bilag kan findes på kommunernes og Region Midtjyllands fælles socialportal (rammeaftale.midtjylland.dk) samt på kommunernes og Region Midtjyllands hjemmesider, hvor også denne publikation kan hentes.

Forord

Rammeaftalen er et planlægnings- og udviklingsværktøj, der skal sikre et samlet overblik over tilbudsviften på det område, som regionen og kommunerne samarbejder om. Samtidig er det formålet med rammeaftalen at skabe overensstemmelse mellem udbud og efterspørgsel på tilbud og ydelser inden for aftalens område.

Derudover er det formålet med rammeaftalen at:

- Sikre og styre den faglige udvikling af tilbuddene på tværs af kommunegrænser, så alle kommuner til stadighed er i stand til at tilbyde de rigtige tilbud af høj kvalitet til små målgrupper og målgrupper med komplicerede problemer.
- Skabe synlighed og gennemskuelighed om kapacitet, behov for pladser samt takst- og udgiftsudviklingen.
- Sikre koordinering og udvikling af nye tilbud særligt til små målgrupper og målgrupper med komplicerede problemer, så ekspertise og ressourcer på særlige områder anvendes hensigtsmæssigt.

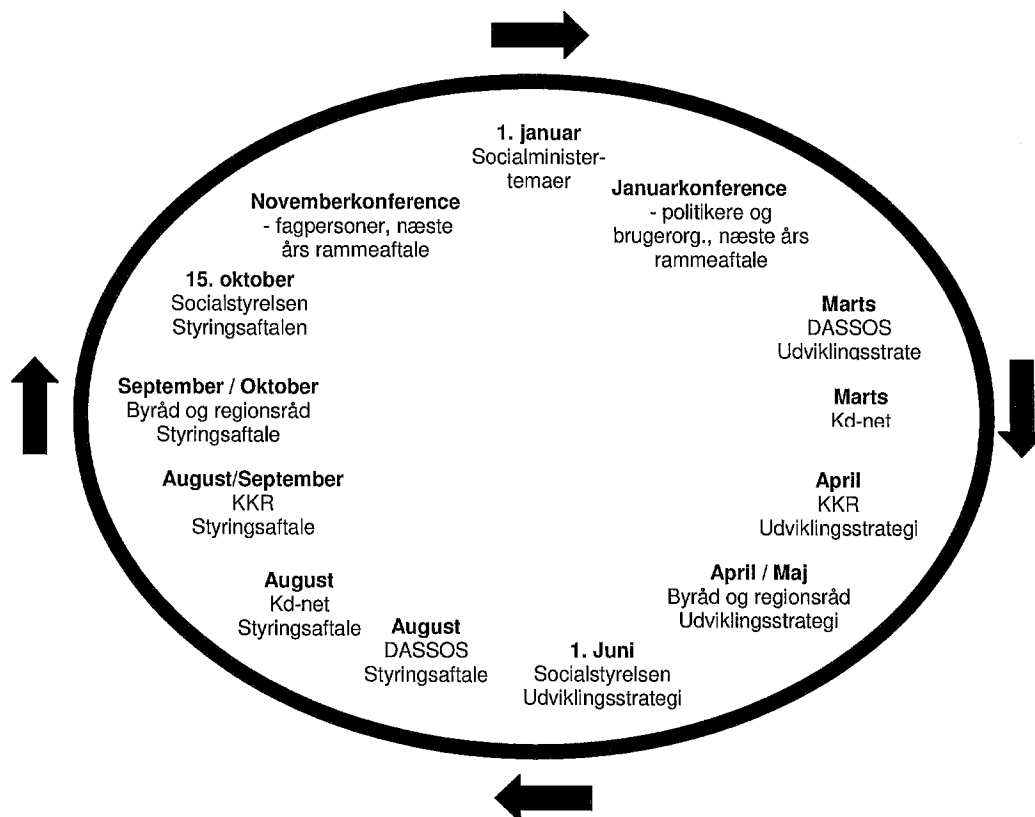
Rammeaftalen er opdelt i henholdsvis en faglig udviklingsdel (Udviklingsstrategien) og en kapacitets- og økonomistyringsdel (Styringsaftalen). Udviklingsstrategien skal være offentliggjort senest den 1. juni 2014 og Styringsaftalen senest den 15. oktober 2014. Tilsammen udgør de Rammeaftale 2015.

Udviklingsstrategien tager afsæt i indberetninger fra de 19 kommuner og Region Midtjylland om det forventede behov for tilbud på det sociale område og deres overvejelser om tilbudsviften det kommende år. Udviklingsstrategien er udarbejdet i tæt samarbejde med repræsentanter fra administrationen i kommunerne og Region Midtjylland, hvormed der er skabt et godt afsæt for en fælles indsats på det sociale område.

For borgerne har det gode samarbejde stor betydning. Koordinering af indsatsen er medvirkende til at sikre, at der altid er tilbud af høj faglig kvalitet – uanset om det er egen kommune, anden kommune eller Region Midtjylland, der driver tilbuddet.

Samtidig har det stor betydning for kommunerne og Region Midtjylland, at koordineringen af tilbudsviften bliver en succes - at der sikres den bedst mulige anvendelse af tilbuddene på rammeaftalens område såvel fagligt som økonomisk.

Et årshjul for rammeaftalearbejdet ser i grove træk ud som skitseret herunder:

Det er DASSOS, herunder Forretningsudvalget, som har deltagelse af embedsmænd fra kommunerne og Region Midtjylland, der har forberedt arbejdet omkring Udviklingsstrategien inden fremsendelse til Kommunaldirektørnetværket (Kd-net) samt Kommunekontakttråd (KKR) og Det Regionale Kontaktudvalg (RKU). Se bilag 4 for yderligere information om organiseringen på det specialiserede socialområde.

Sammenfatning

Rammeaftalen er et planlægnings- og udviklingsværktøj, der skal sikre en åben dialog om udviklingen på det specialiserede socialområde.

Aftalen skal dels fungere som et redskab, der sikrer balance i udbud og efterspørgsel efter specialiserede sociale tilbud ud fra hensyn til driftssikkerhed, forsyningssikkerhed og en rationel økonomi, og dels sikre fleksibilitet og faglig udvikling i tilbuddene.

Fokus- og udviklingsområder

I Rammeaftale 2015 har kommuner og Region Midtjylland i fællesskab en række fokusområder, hvor det findes særlig vigtigt, at der i det fremadrettede samarbejde er en øget bevidsthed:

- Anbragte børn og unges undervisning / uddannelse
Ministertemaet i Rammeaftale 2015 er anbragte børn og unges undervisning / uddannelse. En god skolegang og en efterfølgende ungdomsuddannelse er helt central for de udsatte børn og unges trivsel. Det er også nøglen til selvforsørgelse og et velfungerende voksenliv. Anbringelse af børn og unge sker ofte på tværs af kommunegrænser. Derfor er det vigtigt med fokus på tværgående koordinering. Ministeren opfordrer til, at der under drøftelserne sættes fokus på samarbejdet på tværs af interne skoler og inklusion i det almindelige skolesystem - med afsæt i de forskellige målgruppers behov og ressourcer.
- Fælles metodeudvikling af omkostningseffektive og fagligt kvalificerede tilbud
Kommunerne og Region Midtjylland er enige om, at der fortsat skal være fokus på metodeudvikling som et vigtigt værktøj til at sikre mere omkostningseffektive og fagligt kvalificerede tilbud på det sociale område. Resultaterne kommer ikke af sig selv, hvorfor implementering af metoder i 2014 og igen i 2015 er et særligt centralt element for at få dem forankret i kommuner og region. Et væsentligt element er således også nye måder at styre udgiftsudviklingen på. Styring af udgiftsudviklingen har været centralt hos kommuner og region gemmen flere år, men der kan med fordel arbejdes videre med nye styringsformer på det specialiserede socialområde.
- Socialpsykiatri
Mennesker med psykiatriske problemer ikke kan vente på diagnoser – de skal håndteres. Derfor skal psykiatri og somatik i højere grad integreres og i fællesskab skal vi udvikle på sammenhængende indsatser på tværs af psykiatri og somatik – mellem kommuner og region. Borger med sindslidelse kan med nye behandlingsformer og ændret mindset (recovery) få et godt og aktivt liv - og i den erhvervsaktive alder kan de få fodfæste på arbejdsmarkedet.

De midtjyske kommuner og Region Midtjylland vil arbejde for tværgående modeller, hvor behandlings- og socialpsykiatri samt beskæftigelsesindsats leveres i sammenhængende tilbud med fælles værdier og mål for at sikre, at flere borgere rehabiliteres og får del i et aktivt samfundsliv på lige fod med

andre borgere. Samtidig skal der afprøves nye samarbejdsformer for behandlings- og socialpsykiatri, hvor ydelserne ikke udvikles og leveres af aktørerne enkeltvist - men af leverandørerne sammen.

Vurdering af nuværende og fremtidige behov for pladser

I forbindelse med udarbejdelsen af Rammeaftale 2015 har kommunerne udarbejdet en vurdering af behov for og forventet forbrug af tilbud i 2015.

Overordnet set tilkendegiver et flertal af kommunerne en uændret efterspørgsel efter de tilbud, som er omfattet af Rammeaftale 2015. Samtidig forventer kommunerne et uændret eller faldende behov for pladser uden for kommunens eget regi.

Kapitel 1. Indledning

Et mål med det nye rammeaftalekoncept¹ har været at forenkle arbejdet med rammeaftalerne og kommunernes indberetninger i forbindelse med udarbejdelsen af aftalerne. Det betyder, at proceskravene til rammeaftalen er begrænsede, således at det i højere grad bliver op til kommunerne selv at vurdere, hvilke oplysninger der er nødvendige i forbindelse med indgåelse af rammeaftalen, herunder hvilke tilbudstyper, temaer eller målgrupper, der for et givet år skal være i fokus i Udviklingsstrategien.

Dertil kommer ministerens nye mulighed for at udmelde særlige temaer eller tilbud, som skal behandles. I Rammeaftale 2015 er det udmeldte tema "Anbragte børn og unges undervisning / uddannelse". Temaet udmeldes hvert år pr. 1. januar.

Udviklingsstrategien skal have fokus på den faglige udvikling i de omfattende tilbud og skal samtidig også indeholde et samlet skøn over behovet for oprettelse af nye pladser og tilbud. I overensstemmelse med lovgivningen skal de respektive kommunalbestyrelser og regionsrådet derfor have en drøftelse af, om udbuddet af og behovet for pladser og tilbud i det eller de foregående år har været overensstemmende både i forhold til antal pladser og tilbud og i forhold til tilbuddenes indhold.

I den midtjyske region er kommunerne derfor blevet bedt om at udarbejde en vurdering af behov for og forventet forbrug af tilbud i 2015 samt overvejelser om tilbudsviften. Kommunerne er i den forbindelse blevet bedt om at tage højde for de tendenser og udviklingstræk, som registreres i kommunen, ligesom der er blevet taget højde for eventuelle problemstillinger i forhold til ventelister.

Med den nye lovgivning er der således lagt op til, at kommunalbestyrelserne og regionsrådet i høj grad selv beslutter, hvad Udviklingsstrategien skal indeholde. Samtidig kan Udviklingsstrategien have et flerårigt sigte, hvor der i årets aktuelle Udviklingsstrategi udvælges fokus- og udviklingsområder til nærmere beskrivelse.

¹ Ny lovgivning pr. 3. marts 2011

Kapitel 2. Fokus- og Udviklingsområder

Gennemgående aspekter i det fortsatte arbejde med de enkelte fokus- og udviklingsområder vil være at sigte mod fortsat øget helhed og sammenhæng i indsatserne samt at øget synlighed skal ses som udfordring og mulighed.

2.1. Anbragte børn og unges undervisning / uddannelse

Som led i de nye regler om rammeaftaler på det sociale område og det almene ældreboligområde, som trådte i kraft den 16. marts 2011, har socialministeren fået mulighed for at udmelde et særligt tema. Det særlige tema skal behandles i rammeaftalerne sammen med de temaer, der ifølge reglerne er obligatoriske, og de temaer, som aftaleparterne selv beslutter at behandle.

Det særlige tema i Rammeaftale 2015 er anbragte børn og unges undervisning / uddannelse.

En god skolegang og en efterfølgende ungdomsuddannelse er helt central for de udsatte børn og unges trivsel i det daglige. Det er også nøglen til selvforsørgelse og et velfungerende voksenliv. Med 2020 målene har regeringen understreget vigtigheden af at fokusere på udsatte børn og unges skolegang/uddannelse. Målet er, at mindst 50 % af de udsatte børn og unge som 25 årige har en ungdomsuddannelse.

Anbringelse af børn og unge ofte sker på tværs af kommunegrænser. Derfor er det vigtigt med fokus på tværgående koordinering mellem den anbringende kommune, som står for den sociale indsats, og kommunen eller regionen, hvor barnet/den unge er anbragt og går i skole. Der er igennem de seneste år med Folkeskolereformen og kommuneøkonomiaftalerne for 2013 og 2014 iværksat en række initiativer for at styrke uddannelsesniveaue for børn og unge. Dertil kommer lovændringer og satspuljep projekter, der skal understøtte og styrke kvaliteten i samarbejdet mellem de interne skoler på anbringelsessteder og de lokale folkeskoler og skolemyndigheder.

Med udmeldingen af anbragte børn og unges undervisning/uddannelse som ministertema for Rammeaftale 2015 ønsker ministeren, at kommuner og regioner drøfter, hvordan den tværgående koordinering kan ske mest hensigtsmæssigt, så anbragte børn og unge får en sammenhængende og koordineret indsats.

Ministeren opfordrer til, at der under drøftelserne sættes fokus på samarbejdet på tværs af interne skoler og inklusion i det almindelige skolesystem. Endvidere opfordrer ministeren til, at drøftelserne tager afsæt i de forskellige målgruppers behov og ressourcer.

De midtjyske kommuners arbejde med anbragte børn og unges undervisning / uddannelse igangsættes allerede i 2014. Arbejdet tager afsæt i resultaterne af de midtjyske kommuners arbejde med ministertemaet for 2013, hvor en arbejdsgruppe netop anbefalede at sætte fokus på udsatte børn og unges skolegang.

2.2. Fælles metodeudvikling af omkostningseffektive og fagligt kvalificerede tilbud

Kommunerne og Region Midtjylland er enige om, at der fortsat skal være fokus på metodeudvikling som et vigtigt værktøj til at sikre mere omkostningseffektive og fagligt kvalificerede tilbud på det sociale område.

Formålet med den fælles metode- og tilbudsudvikling er at skabe en platform for, at kommunerne kan løse deres opgaver på nye og smartere måder. De nye metoder skal have et dobbelt fokus; dels skal de sikre den bedst mulige ressourceanvendelse, og dels skal de styrke indsatsen og sikre god kvalitet i den sociale praksis. Dette kan f.eks. ske ved at sammenlægge eller omlægge tilbud, øget vægt på inklusion, udvikle nye anderledes tilbud samt revisitere med (forstærket) fokus på effekten af indsatsen og serviceniveauet.

Resultaterne kommer ikke af sig selv, hvorfor implementering af metoder i 2014 og igen i 2015 er et særligt centralt element for at få dem forankret i kommuner og region. Det er bl.a. gennem deltagelse i denne proces med udbredelse og implementering af metoder, der dokumenterbart virker, og hvor der i de kommunale og regionale forvaltninger arbejdes konkret med metodeudvikling på udvalgte emner, at "omkostningseffektive og fagligt kvalificerede tilbud" opstår, og gevinsten kan høstes.

Et væsentligt element i metodeudvikling af omkostningseffektive og fagligt kvalificerede tilbud er således også nye måder at styre udgiftsudviklingen på. Styling af udgiftsudviklingen har været centralt hos kommuner og region gennem flere år, men der kan med fordel arbejdes videre med nye styringsformer på det specialiserede socialområde.

2.3. Socialpsykiatri

Kommunerne har en væsentlig rolle i forhold til borgere med psykiske lidelser – en rolle som forventes at blive større i fremtiden. I de seneste år er opmærksomheden på indsatsen for borgere med psykiske lidelser øget. Ligeledes er viden og bevidstheden om, at det er muligt at komme sig, selv efter en alvorlig psykisk lidelse, vokset.

Udviklingen inden for psykiatriområdet har imidlertid betydet, at kommunerne er blevet udfordret i deres indsatser for borgere med psykiske lidelser. Den faglige udvikling er gået i retning af øget ambulant behandling, øget specialisering, kortere indlæggelser, pakkeforløb og færre sengepladser i den regionale psykiatri. Det betyder, at borgerne i højere grad end tidligere modtager samtidige indsatser fra region, almen praksis og kommune.

Samtidig er fokus, indsats, mål og lovgivning meget forskelligt i henholdsvis social- og behandlingspsykiatrien. Dette til trods har de to sektorer fælles berøringsflader. Der er en gruppe af mennesker med sindslidelser, der har behov for både behandlingspsykiatrien og socialpsykiatrien. Vigtigheden af en koordineret og sammenhængende indsats, herunder et styrket samarbejde og informationsflow mellem de to områder, er derfor tydelig.

Fra centralt hold prioriteres psykiatriområdet højt i de kommende år – og således også i den midtjyske region, hvor aftaleparterne i Udviklingsstrategi 2015 har valgt socialpsykiatrien som et særligt fokus- og udviklingsområde. Mennesker med psykiatriske problemer ikke kan vente på diagnoser – de skal håndteres. Derfor skal psykiatri og somatik i højere grad integreres og i fællesskab skal vi udvikle på sammenhængende indsatser på tværs af psykiatri og somatik – mellem kommuner og region.

Borger med sindslidelse kan med nye behandlingsformer og ændret mindset (recovery) få et godt og aktivt liv - og i den erhvervsaktive alder kan de få fodfæste på arbejdsmarkedet. De nye reformer på beskæftigelsesområdet giver et godt afsæt hertil.

De midtjyske kommuner og Region Midtjylland vil arbejde for tværgående modeller, hvor behandlings- og socialpsykiatri samt beskæftigelsesindsats leveres i sammenhængende tilbud med fælles værdier og mål for at sikre, at flere borgere rehabiliteres og får del i et aktivt samfundsliv på lige fod med andre borgere. Samtidig skal der afprøves nye samarbejdsformer for behandlings- og socialpsykiatri, hvor ydelserne ikke udvikles og leveres af aktørerne enkeltvist - men af leverandørerne sammen.

I lighed med på det somatiske område er den endvidere en ambition, at arbejdet med socialpsykiatrien som et særligt fokus- og udviklingsområde på sigt kan resultere i, at der opstiller fælles målsætninger på det socialpsykiatriske område.

Kapitel 3. Hvad er omfattet af rammeaftalen

Myndighedsansvaret, ansvaret for forsyningen og ansvaret for finansieringen på det sociale område er placeret i kommunerne. Det indebærer, at den enkelte kommunalbestyrelse har det samlede ansvar for at træffe afgørelser om borgerens visitation til tilbud, sikre at der er relevante tilbud til borgerne samt finansiere tilbuddene. At kommunerne har forsyningsansvaret, jf. Servicelovens § 4, betyder, at de skal sørge for, at der er de nødvendige tilbud efter Serviceloven. Denne forpligtelse kan de opfylde ved enten selv at oprette tilbuddene eller samarbejde med regionen, andre kommuner eller private leverandører.

Regionen har leverandøransvar, jf. Servicelovens § 5. Det samme leverandøransvar har de kommuner, som overtager tilbud, der er omfattet af rammeaftalen. Leverandøransvaret indebærer en forpligtelse til at stille tilbuddene til rådighed efter aftale med kommunerne og drive dem fagligt og økonomisk forsvarligt, herunder tilpasse kapaciteten, udvikle tilbuddene og føre tilsyn. For at kunne leve op til leverandøransvaret er det en væsentlig forudsætning for regionen og de kommunale leverandører, at der løbende er dialog om de akutte og fremtidige behov.

Udover tilbud omfattet af rammeaftalen driver kommunerne en række sociale tilbud. Kommunerne opfordrer i fællesskab til, at takstberegningsprincipperne er gældende for alle tilbud, jf. Styringsaftalen.

Parterne har aftalt, at specialiserede sociale tilbud, hvor mere end 5 % af pladserne anvendes af andre kommuner end driftsherren, er en del af Rammeaftalen. Alle regionale tilbud vil være omfattet af rammeaftalen. Private tilbud er ikke omfattet af rammeaftalen, men rammeaftalen får dog afsmittende effekt for de private leverandører, da aftalerne i høj grad angiver de rammer, som området kommer til at udvikle sig inden for.

Rammeaftalens anvendelsesområde er følgende typer af tilbud, der ligger i regionen:

Tabel 3.1. Lovhjemmel for tilbud omfattet af rammeaftalen

Lovgivning	Indhold
Serviceloven § 32	Særlige dagtilbud til børn med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne
Serviceloven § 36	Særlige klubtilbud til større børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne
Serviceloven § 66, stk. 1, 2 og 5	Anbringelsessteder for børn og unge - plejefamilier, kommunale plejefamilier og opholdssteder
Serviceloven § 67, stk. 1	Døgntilbud til børn og unge med sociale eller adfærdsmæssige problemer
Serviceloven § 67, stk. 2	Døgntilbud til børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne
Serviceloven § 67, stk. 3	Sikrede institutioner for børn og unge
Serviceloven § 83 *	Personlig hjælp, pleje og støtte
Serviceloven § 84 *	Afløsning/aflastning af ægtefæller eller andre nære pårørende
Serviceloven § 85 *	Hjælp, pleje, støtte
Serviceloven § 86 *	Genoptræning og vedligeholdelsestræning
Serviceloven § 87 *	Som §§ 83-85 med døgnvarighed
Serviceloven § 97 *	Ledsagelse (voksne under 67 år)
Serviceloven § 98 *	Særlig kontaktperson til døvblinde (voksne under 67 år)
Serviceloven § 101	Behandling af stofmisbrug (social behandling)
Serviceloven § 102 *	Hjælp, pleje, støtte af behandlingsmæssig karakter
Serviceloven § 103	Beskyttet beskæftigelse
Serviceloven § 104	Aktivitets- og samværstilbud
Serviceloven § 107	Midlertidig boform til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne
Serviceloven § 108	Længerevarende boform til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne
Serviceloven § 109	Kvindekrisecentre mv.
Serviceloven § 110	Forsorgshjem mv.
Serviceloven § 112 (jf. § 5, stk. 2)	Hjælpe midler i nogle tilfælde til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne
Almenboligloven 185 b	Almene ældreboliger specielt indrettet til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne
Folkeskoleloven § 20, stk. 3	Lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud (børn og unge)
Specialundervisningsloven § 1, stk. 2	Lands- og landsdelsdækkende tilbud (voksne)
Specialundervisningsloven § 1, stk. 3	Tilbud til personer med tale-, høre- og synshandicap (kommunikation).

Note: Tilbud efter Serviceloven §§ 83-87, §§ 97-98 samt § 102 indgår, hvor ydelser efter disse paragraffer ydes i tilknytning til tilbud omfattet af rammeaftalen efter Almenboligloven § 185 b.

Det er rammeaftalen i beliggenhedsregionen, der er gældende, hvis kommuner ønsker at anvende et tilbud i en anden region.

Kommunerne og LOS (Landsforeningen af opholdssteder) har løbende konstruktive drøftelser om rammeaftalens afsmittende effekt for de private leverandører.

3.1 Samarbejdet om Udviklingsstrategien i Rammeaftale 2015

I Region Midtjylland er Udviklingsstrategien i Rammeaftale 2015 udarbejdet i en åben dialog mellem de 19 kommuner og Region Midtjylland. Det er DASSOS, som har deltagelse af embedsmænd fra kommunerne og Region Midtjylland, der har forberedt arbejdet omkring rammeaftalen. Målet har været en aftale, der dels giver et samlet overblik over tilbudsviften i regionen og dels skaber et fælles afsæt for udvikling af indsatsen over for borgerne.

DASSOS har godkendt det endelige udkast til Udviklingsstrategien i Rammeaftale 2015 den 19. februar 2014. Dialogforum Midtjylland har efterfølgende drøftet udkast til Udviklingsstrategi, inden aftalen blev behandlet i KKR den 14. marts. Samtidig er rammeaftalen endeligt godkendt i de enkelte kommunalbestyrelser og i regionsrådet.

3.2 Fælles mål og visioner

De 19 kommuner og Region Midtjylland har en fælles opgave med udarbejdelsen af rammeaftalen. Den skaber et fælles udgangspunkt for det mellemkommunale samarbejde og samarbejdet mellem kommuner og Region Midtjylland om indsatsen på det sociale område.

Den socialpolitiske linie tegnes af den enkelte kommune, der formulerer mål og visioner for egne tilbud. Samtidig har kommunerne og Region Midtjylland i fællesskab formuleret en række mål og visioner, der danner en fælles ramme om indsatsen på det sociale område.

Fælles mål og visioner for borgerne

Kommunerne og Region Midtjylland vil i fællesskab arbejde for at:

- Sikre borgerne en dynamisk og fleksibel socialsektor, der tager afsæt i den enkeltes ønsker, behov og muligheder.
- Sikre borgerne en socialsektor, hvor ressourcerne udnyttes optimalt.
- Sikre borgerne en sammenhængende og koordineret indsats på tværs af kommune- og regionsgrænser og på tværs af sektorer.
- Sikre borgere med særlig behov fuld adgang til specialiserede tilbud og behandling, således at den brede vifte af tilbud og den særlige ekspertise, som borgerne benytter sig af, understøttes og udvikles.

3.3 Bruger- og pårørendeinddragelse

Omdrejningspunktet for indsatsen på det sociale område er et godt samarbejde med brugerne og de pårørende om tilbuddene, herunder om ændrede behov og ønsker.

Derfor vil kommunerne og Region Midtjylland arbejde for et åbent og tillidsfuldt samarbejde med brugere og pårørende på flere niveauer:

- Dels i de enkelte tilbud hvor indsatsen ydes:

Beslutningen om, hvordan der i det enkelte tilbud arbejdes med bruger- og pårørendeinvolvering, træffes af den enkelte kommune og af Region Midtjylland i forhold til de tilbud, den enkelte myndighed driver.

Af informationerne om de enkelte tilbud vil det fremgå, hvilke rammer der er for bruger- og pårørendeindflydelse, herunder om der er etableret bruger- og pårørenderåd.

- Dels med politiske og administrative beslutningstagere i den enkelte kommune:

Tilbagemeldinger til de politiske og administrative systemer om indsatsen på det sociale område har stor betydning. Derfor inddrager de enkelte kommuner løbende det kommunale handicapråd i processen omkring udarbejdelsen af den årlige rammeaftale.

- Dels med politiske og administrative beslutningstagere på regionalt niveau:

Formand og næstformand fra de lokale brugerorganisationer deltog den 19. februar 2014 i Politikerkonferencen. Under overskriften *"Heldhed og sammenhæng"* drøftede de sammen med lokale kommunalpolitikere bl.a. fokus- og udviklingsområder i de kommende års rammeaftaler.

I et samarbejde mellem Danske Handicaporganisationer, Skole og Samfund samt KKR Midtjylland er der etableret et regionalt dialogforum (Dialogforum Midtjylland). Dette forum drøfter generelle spørgsmål og kan afholde åbne konferencer eller lignende, der behandler temaer for udvikling af det sociale område. Dialogforum Midtjylland behandler udkast til den årlige rammeaftale.

3.4 Samarbejde med Socialtilsyn Midt

Lov om Socialtilsyn trådte i kraft den 1. januar 2014.

Socialtilsynet skal udarbejde en årsrapport om tilbuddenes kvalitet, som skal sendes til Sekretariat for rammeaftalen og Socialstyrelsen senest den 1. juli året efter det kalenderår rapporten vedrører. Rapportens konklusioner skal indgå i drøftelserne om den rammeaftale på det sociale område og det almene ældreboligområde, som årligt indgås mellem kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet.

Det betyder konkret, at rapporten vedrørende 2014 drøftes i forbindelse med Styringsaftale 2016 og at eventuelle udviklingstemaer først kan indgå i Udviklingsstrategi 2017.

Socialtilsynet fastsætter takster og den objektive finansiering af socialtilsynenes opgaver. Finansieringen drøftes hvert år i forbindelse med indgåelse af styringsaftalen som led i rammeaftalerne på det sociale område. Fastsættelse af tilsyns- og

godkendelsestaksterne samt den objektive finansiering er dog ikke en del af styringsaftalen som led i rammeaftalen.

Kommuner, Region og Socialtilsyn Midt vil i 2015 fortsætte dialogen og det gode samarbejde, som hidtil har været gældende. Den indsigt i kvaliteten i tilbuddene, som tilsynet giver, er vigtig for kommuner og region i arbejdet med at fastholde og udvikle kvaliteten i tilbuddene.

Kapitel 4. Vurdering af nuværende og fremtidige behov for pladser

I henhold til lovgivningen vedr. Udviklingsstrategien skal de respektive kommunalbestyrelser og regionsråd have en drøftelse af, om udbuddet af og behovet for pladser og tilbud i det eller de foregående år har været overensstemmende både i forhold til antal pladser og tilbud og i forhold til tilbuddenes indhold. Udviklingsstrategien skal derfor indeholde et samlet skøn over behovet for oprettelse af nye pladser og tilbud.

I Region Midtjylland er kommunerne derfor blevet bedt om at udarbejde en vurdering af behov for og forventet forbrug af tilbud i 2015 samt overvejelser om tilbudsvidten. Kommunerne er i den forbindelse blevet bedt om at tage højde for de tendenser og udviklingstræk, som registreres i kommunen, ligesom der er blevet taget højde for eventuelle problemstillinger i forhold til ventelister.

Der skelnes efterfølgende mellem kommunens samlede behov for pladser og deres behov for pladser *uden for* kommunens eget regi.

4.1 Det samlede behov for og forventet forbrug af tilbud i 2015

Overordnet set tilkendegiver et flertal af kommunerne en uændret efterspørgsel efter de tilbud på social- og specialundervisningsområdet, der er omfattet af Rammeaftale 2015, jf. nedenstående tabel 4.1.

For målgruppen voksne med sindslidelser forventer et flertal af kommuner et uændret behov for dag- og døgnpladser i 2015. Flere kommuner forventer imidlertid et stigende behov for døgntilbud til målgruppen sammenlignet med de sidste to års indberetninger. Således angiver 6 kommuner en forventning om et stigende behov – mod tidligere 3-4 kommuner.

For målgruppen voksne med autisme forventer 11 kommuner en stigning i behovet for døgntilbud, mens 8 kommuner forventer et uændret behov. Dermed er de sidste to års forventning om uændret behov hos flertallet af kommuner ændret – en tendens, der både opleves blandt små og store kommuner. Også behovet for dagtilbud er stigende i flere kommuner i forhold til de sidste to års forventninger – 8 kommuner forventer i 2015 et stigende behov, mens 9 kommuner forventer uændret behov.

For udviklingshæmmede samt udviklingshæmmede med dom er billedet identisk med de sidste to års tendenser – et stort flertal af kommuner forventer et uændret behov. Godt og vel 2/3 af kommunerne forventer et uændret behov for dag- og døgnpladser til voksne senhjerneskadede, mens 3-4 kommuner forventer et stigende behov.

I forhold til målgrupperne personer med stofmisbrug, hjemløse og voldsramte kvinder forventer et flertal af kommuner et uændret behov for dag- og døgnpladser. Flere kommuner angiver imidlertid en stigende behov for døgnpladser til hjemløse i forhold til de sidste to års indberetninger – i alt 6 kommuner.

På tale-, høre- og synsområdet forventes et uændret forbrug – på både voksenområdet samt børn- og ungeområdet.

For målgruppen børn og unge med autisme og ADHD forventer et flertal af kommunerne et uændret behov for dag- og døgntilbud. Ligeledes forventer kommunerne i vid udstrækning et uændret forbrug af pladser til udviklingshæmmede børn og unge samt udviklingshæmmede med dom. 4.2 Kommunernes behov for pladser *uden for* kommunens eget regi.

De senere års tendens i kommunernes behov for pladser *uden for* kommunens eget regi fortsætter i 2015. Således forventer kommunerne et uændret eller en faldende efterspørgsel efter pladser *uden for* kommunens eget regi. Flere kommuner angiver samtidig, at de arbejder mod en øget grad af selvforsyning, hvorfor det må forventes, at tendensen vil fortsætte i årene fremover.

I forhold til målgruppen voksne med sindslidelser forventer et flertal af kommuner (12 kommuner) i 2015 et uændret behov for pladser *uden for* kommunens eget regi for såvel dag- og døgntilbud, mens de resterende kommuner forventer et faldende behov. Dermed er tendensen identisk med 2014. Ligeledes er kommunernes forventninger for målgruppen voksne med psykisk handicap (autisme og ADHD) i 2015 identisk med 2014 – flertallet af kommunerne forventer et uændret behov for dag- og døgnpladser *uden for* kommunens eget regi, mens 5 – 7 kommuner forventer et faldende behov.

For målgruppen voksne udviklingshæmmede forventer ca. halvdelen af kommuner uændret behov for dag- og døgnpladser *uden for* kommunens eget regi – resten forventer et faldende behov. Andelen af kommuner, der forventer et faldende behov for pladser, er dermed stigende i forhold til 2014. For udviklingshæmmede med dom forventer 2/3 af kommuner et uændret behov. 3 kommuner forventer et stigende behov for døgnpladser *uden for* kommunens eget regi, hvilket er en stigning i forhold til forventningerne i 2014.

For målgruppen voksne med senhjerneskade forventer et flertal af kommunerne et uændret behov for pladser *uden for* kommunens eget regi, mens den resterende 1/3 af kommunerne forventer et faldende behov.

På børn- og ungeområdet forventes tendensen fra 2014 at fortsætte - et flertal af kommuner forventer generelt et uændret behov *uden for* kommunens eget regi, mens den resterende del forventer et faldende behov for pladser. For målgrupperne børn og unge med autisme og ADHD forventer 2/3 af kommunerne et uændret behov for dag- og døgntilbud, mens den resterende del forventer et faldende behov.

I nedenstående tabel er oplistet en mere detaljeret gennemgang af de kommunale indberetninger til Rammeaftale 2015.

Tabel 4.1. Kommunernes samlede indberetninger til Rammeaftale 2015

Målgrupper <i>Kommunerne har samlet set markeret følgende i de kommunale redegørelser:</i>	Dagtilbud (Det samlede forventet behov)			Døgntilbud (Det samlede forventet behov)			Forventet behov for pladser <u>uden</u> <u>for</u> kommunens eget regi					
							Dagtilbud			Døgntilbud		
	Faldende	Uændret	Stigende	Faldende	Uændret	Stigende	Faldende	Uændret	Stigende	Faldende	Uændret	Stigende
1. Voksne med sindslidelser	2	12	5	1	12	6	7	12	0	5	12	2
2. Voksne med psykisk handicap:												
• Autisme	1	9	8	0	8	11	5	12	1	5	11	2
• ADHD	3	9	5	2	11	4	5	12	0	7	10	0
• Udviklingshæmmede	2	13	3	2	13	3	8	9	1	8	10	0
• Udviklingshæmmede m/ dom	2	13	3	1	14	2	2	14	2	1	14	3
• Andre	2	11	0	0	11	0	2	10	0	2	10	0
3. Voksne med fysisk handicap:												
• Senhjerneskade	1	14	3	1	14	4	4	14	0	5	13	0
• Andre	1	15	0	0	16	0	2	14	0	2	13	0
4. Personer med stofmisbrug	0	13	4	0	16	1	1	14	0	1	14	0
5. Hjemløse og personer med særlige sociale problemer	2	13	4	1	11	6	2	15	1	2	13	4
6. Voldsramte kvinder	0	15	0	0	14	0	0	15	0	0	14	0
7.a. Voksne med behov for tilbud på:												
• taleområdet	1	12	1				2	10	0			
• høreområdet	0	14	0				1	11	0			
• synsområdet	0	14	0				1	11	0			
• hjælpemiddelområdet	0	12	0				1	9	0			
7.b. Børn med behov for tilbud på:												
• taleområdet	1	13	0				3	9	0			
• høreområdet	1	13	0				2	10	0			
• synsområdet	1	13	0				2	10	0			
• hjælpemiddelområdet	1	12	0				2	9	0			
8. Børn og unge med nedsat fysisk funktionsevne	1	11	0	1	6	0	2	9	0	3	4	0
9. Børn og unge med nedsat psykisk funktionsevne:												
• Autisme	2	11	3	1	7	2	1	12	1	2	8	1
• ADHD	2	11	3	1	8	1	1	13	0	2	9	0
• Udviklingshæmmede	1	15	0	1	9	0	2	12	0	3	8	0
• Udviklingshæmmede m/ dom	1	15	0	2	8	0	1	13	0	1	10	0
• Andre	2	12	0	1	8	0	1	11	0	2	7	0

Note: Alle felter er ikke afkrydset af alle kommuner. Kommunerne er sidestillet – uanset kommunestørrelse

Kapitel 5. Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger

I forbindelse med udarbejdelsen af udviklingsstrategien på det specialiserede social- og undervisningsområde har kommunerne ansvaret for at sikre en indbyrdes koordinering mellem regionerne af de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger. Der er i 2015 syv landsdækkende tilbud, fem landsdelsdækkende tilbud og otte tilbud med sikrede afdelinger.

Nedenfor er kort opsummeret de helt overordnede hovedtendenser omkring kapacitet og belægning samt kommunernes efterspørgsel og behov efter disse typer af tilbud. Tilbuddenes udvikling i forhold til kapacitet, belægning og tendenser i forhold til kommunernes efterspørgsel er beskrevet særskilt for hvert af de tilbud, der i bekendtgørelsen er defineret som henholdsvis lands- og landsdelsdækkende og sikrede afdelinger i bilag 3.

5.1. Lands- og landsdelsdækkende tilbud

Samlet set har belægningen på de lands- og landsdelsdækkende været på 98 procent i 2013. Belægningen på de enkelte tilbud svinger dog fra 14,3 procent til 368 procent på ydelsesniveau. Overordnet set forventer driftsherrerne ikke de store forandringer i tilbuddenes kapacitet frem mod 2017.

Synscenter Refnæs, Skolen på Kastelvej samt Center for Døve har dog nedjusteret antallet af pladser frem mod 2017, mens Center for Døvblindhed og Høretab og Geelsgårdsskolen har øget antallet af pladser frem mod 2017.

De øvrige tilbud forventer på nuværende tidspunkt uændret kapacitet frem til 2017. De lands- og landsdelsdækkende tilbud bliver overvejende belagt med borgere fra kommunerne i beliggenhedsregionen eller de omkringliggende regioner.

Gennemgående oplyser kommunerne, at efterspørgslen efter de lands- og landsdelsdækkende tilbud i 2015 vil være uændret.

5.2. Sikrede afdelinger

Kommunalbestyrelserne skal i dialog med regionsrådene sikre tværregional koordination af de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud samt de sikrede institutioner. Der er på den baggrund nedsat et kommunalt koordinationsforum bestående af repræsentanter fra de administrative styregrupper på det specialiserede socialområde i hvert af de fem KKR. Koordinationsforum er ansvarlig for at udarbejde forslag til landsdækkende koordination af de berørte områder, som indgår i de enkelte rammeaftaler.

Koordinationsforum har i 2013 haft særligt fokus på de sikrede institutioner, og har på den baggrund udarbejdet følgende forslag til tværgående koordination af de sikrede institutioner for børn og unge. Forslaget bygger på dialog med Danske Regioner og med de regionale driftsherrer.

Fem principper som grundlag for den tværgående koordination

Koordinationsforum har udarbejdet fem principper, som er udgangspunktet for den tværgående koordination af de sikrede institutioner. De fem principper er:

- Når et barn eller en ung visiteres til en sikret institution, bør nærhed til bopælskommune vægtes højt (nærhedsprincippet). Nærhedsprincippet skal være kendt af de involverede samarbejdsparter. Der kan dog være hensyn, som gør, at der afviges fra nærhedsprincippet f.eks. i banderelaterede sager eller ved særlige behov hos barnet/den unge mm.
- Der bør som udgangspunkt være en sikret institution i hver region for at kunne leve op til nærhedsprincippet. Men geografi kan ikke stå alene. Der skal være samarbejde og dialog på tværs af regionerne bl.a. med henblik på at sikre, at kapaciteten er tilpasset lokale og landsdækkende behov.
- Det gode samarbejde mellem kommuner og de sikrede institutioner om den enkelte unge skal bevares og udvikles. Idet de unge i gennemsnit kun opholder sig 55 dage på en sikret institution, er det væsentligt at have fokus på 'den gode overgang'.
- Der skal være fokus på kvalitet og effekt af indsatserne. Der arbejdes for et større overblik over de sikrede institutioners målgrupper, ydelser og resultater samt større gennemsigtighed i sammenhæng mellem pris og indhold.
- Der skal være en tæt dialog mellem region og kommuner om kapacitetsændringer på de sikrede institutioner. Koordinationsforum involveres i beslutning om kapacitetsændringer for at sikre et overblik på landsplan.

Kapacitet og belægning på de sikrede institutioner

Kapacitet og belægning på de sikrede institutioner for 2013 fremgår af opgørelsen 'Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede institutioner – opgørelse af kapacitet og belægning samt behov og efterspørgsel'.

Kapaciteten på de sikrede institutioner vurderes som værende på rette niveau for 2015, efter at regionerne i 2012 har lukket en række pladser. Det noteres, at belægningen på de sikrede institutioner i 2013 har udvist følgende tendens:

Belægningen på de sikrede afdelinger var i 2013 samlet set på 83,7 pct., spændende fra 59,8 til 98,8 pct. på de enkelte tilbud. Til sammenligning var belægningsprocenten i 2012 samlet set på 69 pct. Antallet af pladser er i perioden 2012 til 2013 nedjusteret med i alt 14 pladser, fra 141 pladser i 2012 til 126 pladser i 2013.

Forudsat belægningsprocent

I forbindelse med kapacitetstilpasningen i 2012 valgte regionerne at sænke den forudsatte belægningsprocent fra 95 pct. til 85 pct. Med styringsaftalen for 2015 hæves den forudsatte belægningsprocent til 90 pct. Det vurderes efterfølgende, hvorvidt der er grundlag for at hæve den forudsatte belægningsprocent for de sikrede institutioner til 95 pct., så den følger belægningsprocenten for de øvrige sociale tilbud.

Fælles udviklingstema i 2015 om sammenhæng mellem målgrupper, indsatser og pris

De sikrede institutioner løfter som udgangspunkt de samme opgaver, men der kan være forskelle i målgrupper og ydelser på de enkelte tilbud. Der er et kommunalt ønske om at få større gennemsigtighed i målgrupper, ydelser, effekt af indsatsen og sammenhæng mellem pris og indhold i de enkelte tilbud.

I 2015 vil kommunerne og de regionale driftsherrer/Københavns Kommune arbejde med et fælles udviklingstema, som tager afsæt i følgende udviklingspunkter:

- Dokumentation af målgrupper, ydelser, effekt og sammenhæng mellem pris og indhold på de enkelte tilbud.
- Tilstræbe ens enhedspriser for ens ydelser.
- Afdække mulighederne for mere fleksibilitet i kapaciteten, således at antallet af pladser løbende kan tilpasses mindre udsving i behovet.

Kapitel 6. Specialundervisningsområdet

Kommunalbestyrelsen i regionen og regionsrådet indgår årligt en rammeaftale om faglig udvikling, styring og koordinering af de regionale undervisningstilbud, der ligger i regionen, jf. § 47, stk. 3, i lov om folkeskolen og § 6 h, stk. 3, i lov om specialundervisning for voksne. Kommunalbestyrelserne i regionen koordinerer udarbejdelsen af rammeaftalen.

Bekendtgørelsen omfatter følgende undervisningstilbud m.v.:

- De lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud, der drives af regionsrådet i henhold til § 20, stk. 3, i lov om folkeskolen og § 1, stk. 2, i lov om specialundervisning for voksne.
- Undervisningstilbud for personer med tale-, høre- eller synsvanskeligheder (kommunikationscentre), der drives af regionsrådet i henhold til § 1, stk. 3, i lov om specialundervisning for voksne.
- Rådgivning og vejledning, der ydes af de regionale undervisningstilbud og Københavns Kommunes lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud, og som ikke er knyttet til pladserne på undervisningstilbuddene.

Idet Region Midtjylland hverken driver lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud for børn og unge i henhold til Folkeskolelovens § 20, stk. 3 eller lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud for voksne i henhold til Specialundervisningslovens § 1, stk. 2, er det blot Region Midtjyllands undervisningstilbud for personer med tale-, høre- og synsvanskeligheder efter Specialundervisningslovens § 1, stk. 3, der er omfattet.

I Region Midtjylland er målgruppen for rammeaftalen på specialundervisningsområdet således personer med kommunikationshandicap. Denne målgruppe er delt op i et taleområde og et høreområde, hvilke hver især er nærmere beskrevet nedenfor.

Tilbuddene på specialundervisningsområdet

Taleområdets tilbud retter sig mod børn og voksne med tale- og sprogsvanskeligheder, erhvervet hjerneskade samt stamme-, læse- og stemmevanskeligheder, herunder voksne med progredierende lidelser (Parkinsons m.v.) og bortopereret strube.

Høreområdets målgruppe er hørehandicappede børn og voksne, døve, døvblevne, døvblinde, personer med cochlear implant, Ménières sygdom, tinnitus samt disses pårørende og personale.

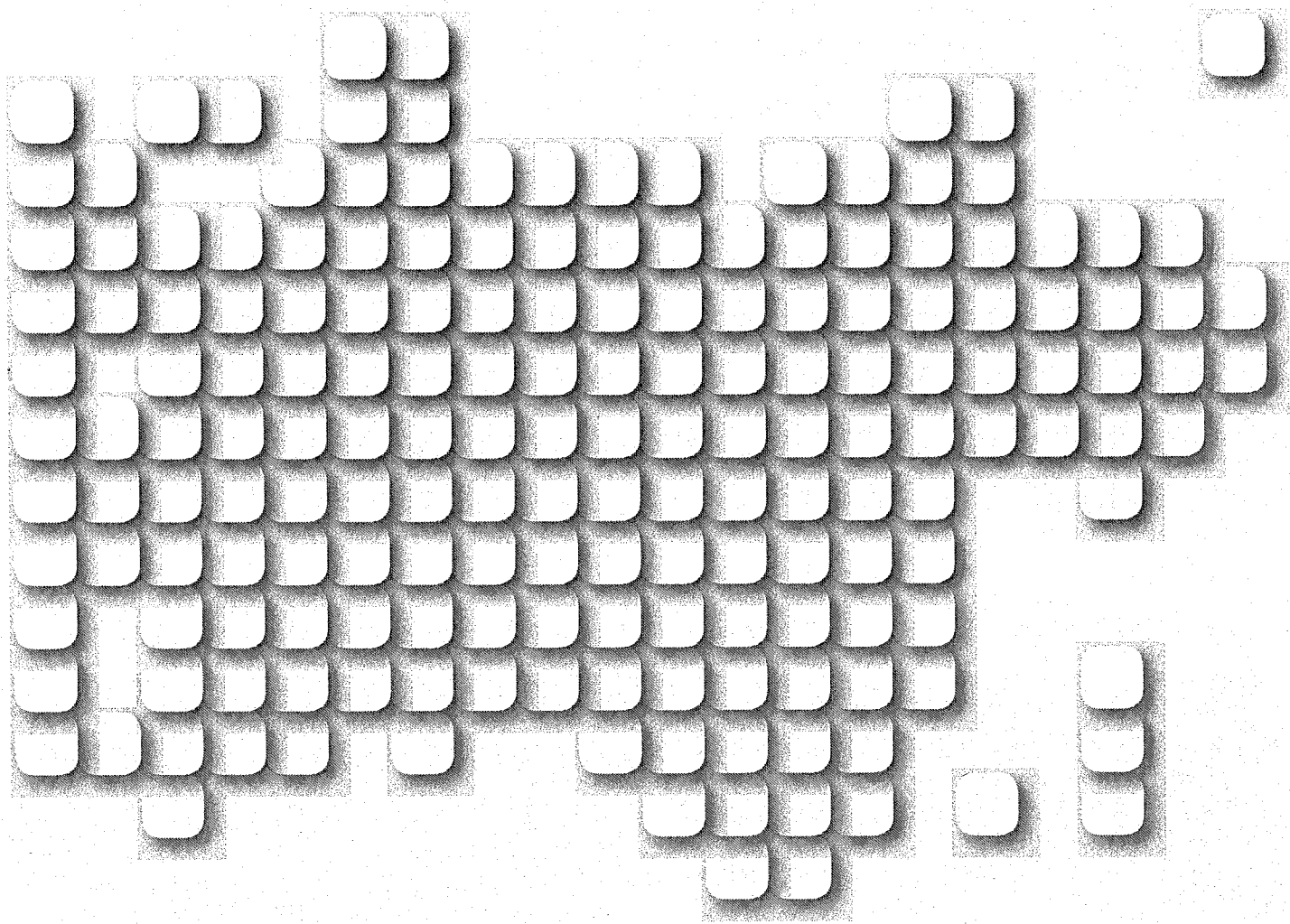
For personer med kommunikationshandicap tilbydes specialrådgivning til personer med medfødte eller erhvervede handicaps, der har en sådan karakter, at der kræves et højt specialiseret tilbud. Det drejer sig typisk om lidelser eller handicaps, der i svær grad hæmmer borgerens funktionsevne.

Kerneydelserne på området er undervisning, rådgivning og vejledning tilpasset borgerens handicap. På taleområdet er undersøgelse og udredning desuden en del af kerneydelserne

Specialundervisningsområdet i 2015

De 19 kommuner i Region Midtjylland har i de kommunale redegørelser i januar 2014 angivet forventet pladsbehov på de regionale specialundervisningstilbud og det forventede brug af rådgivning og vejledning fra de regionale specialundervisningstilbud.

Af de kommunale redegørelser fremgår primært, at der i 2015 – i lighed med tidligere år – vil være et uændret forbrug på specialundervisningsområdet i forhold til det eksisterende niveau. Enkelte kommuner angiver dog, at de forventer et fald i kommunernes forbrug af pladser *uden for* eget regi. Dette er gældende for såvel voksenområdet som børn- og ungeområdet, jf. tabel 4.1.

De 19 kommuner i regionen
og Region Midtjylland

□□□□
□□□□□ SEKRETARIAT FOR
□□□□□ RAMMEAFTALER
□□□□□ Midtjylland

Rammeaftale 2015, Udviklingsstrategi
Bilag 1

Målgruppebeskrivelse

Målgruppebeskrivelse

På de følgende sider gives en kort beskrivelse af de enkelte målgrupper i tilbudsviften. Som et afsluttende afsnit er mulighederne for specialrådgivning beskrevet. Herudover beskrives organiseringen af samrådsfunktionen for domfældte udviklingshæmmede.

- Børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne
- Sikrede institutioner for børn og unge
- Voksne med sindslidelse
- Voksne fysisk handicappede inkl. senhjerneskadede
- Personer med psykisk handicap inkl. autister
- Dagtilbud – beskyttet beskæftigelse
- Personer med kommunikationshandicap
- Hjælpemidler
- Kvindekrisecentre
- Forsorgshjem
- Stofmisbrugsområdet
- Specialrådgivning
- Samråd for domfældte udviklingshæmmede

Oversigten over tilbuddene og informationerne om hvert enkelt tilbud skal ses i sammenhæng med den landsdækkende Tilbudsportal, der drives af staten. Tilbudsportalen (www.tilbudsportalen.dk) indeholder en beskrivelse af hvert enkelt tilbud på det sociale område.

Via Tilbudsportalen er det muligt at søge relevant materiale om de enkelte tilbud – og i kombination med tilbuddenes hjemmesider kan der læses mere om det faglige indhold og kompetencerne i tilbuddet.

1. Børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne

Målgruppe

Målgruppen er børn og unge med handicap - eksempelvis multihandicap. Brugerne har behov for behandling og udviklingsmæssig støtte af deres funktionsnedsættelse.

Målgruppen rummer også brugere med psykiatriske lidelser – såsom spiseforstyrrelser, skizofreni og ADHD (tidligere kaldet DAMP). Behandlingen indeholder en væsentlig psykiatrisk indsats og dermed et samarbejde med det øvrige psykiatriske system.

Tilbudsvifte

Tilbuddene i regionen til børn og unge med handicap supplerer hinanden. De indebærer en specialpædagogisk indsats og omfatter dag- og døgntilbud – herunder også døgntilbud i form af aflastning. I nogle tilbud indeholder behandlingen også en væsentlig psykiatrisk indsats. Tilbuddene drives i medfør af Serviceloven §§ 32, 36 og 67, stk. 2.

2. Sikrede institutioner for børn og unge

Målgruppe

De sikrede institutioner er målrettet børn og unge, som opfylder betingelserne i Socialministeriets bekendtgørelse om magtanvendelse for placering i sikrede

institutioner. Det vil blandt andet sige ophold på grund af farlighed, længerevarende behandlingsforløb, ophold der træder i stedet for varetægtsfængsling, og afsoning når visse betingelser er opfyldt.

Tilbudsvifte

I Danmark findes i alt otte sikrede institutioner. To af de otte sikrede institutioner er placeret i regionen. Koglen beliggende i Herning Kommune og Grenen beliggende i Norddjurs Kommune.

I tilknytning til de sikrede afdelinger på Grenen og Koglen er der etableret åbne afdelinger. Disse er fortrinsvis til unge idømt ungdomssanktion, men også til andre kriminelle og kriminalitetstruede unge. De åbne afdelinger skaber mulighed for, at den unge kan modtage en sammenhængende pædagogisk indsats i forbindelse med udslusning - fra ophold på en sikret afdeling til et ophold på en åben afdeling.

De sikrede pladser anvendes af alle kommuner i Danmark, og der foregår for nuværende en koordinering af de sikrede afdelinger vedrørende unge, som placeres i varetægtssurrogat, jf. kapitel 5. Tilbuddene drives i medfør af serviceloven § 67, stk. 3.

Udgifterne til de sikrede institutioner finansieres forskelligt alt efter grundlaget for den unges ophold. Ophold på social indikation finansieres som øvrige ophold for børn og unge gennem fuld takstbetaling af den anbringende kommune. Ophold for domsanbragte - altså ophold, der træder i stedet for varetægtsfængsling og ophold, der er et led i en idømt ungdomssanktion, finansieres fra 1. juli 2010 således, at der betales en takst på 1,27 mio.kr årligt (2011 PL) pr. plads, mens differencen mellem denne takst og den faktiske takst for den aktuelle plads finansieres objektivt på baggrund af antallet af 14-17-årige i de kommuner, der har adgang til at benytte tilbuddet. Ligeledes finansieres tomme pladser også gennem den objektive finansiering.

3. Voksne med sindslidelse

Målgruppe

Den overordnede målgruppe for de socialpsykiatriske tilbud, er voksne personer med svære sindslidelser, adfærdsforstyrrelser og reducerede sociale færdigheder af en sådan karakter, at personerne ikke er i stand til at leve en tilfredsstillende og selvhjulpne tilværelse i kortere eller længere perioder af deres liv.

Målgruppen omfatter voksne personer med skizofreni og andre psykoser, alvorlige affektive lidelser og personlighedsforstyrrelser, svære spiseforstyrrelser, alvorlige angst- og tvangstilfælde og organiske lidelser – primært demenssygdomme – samt psykisk udviklingshæmmede med sindslidelser. Ofte vil der også være tale om misbrugsproblemer.

Målgruppen har divergerende behov for socialpsykiatrisk støtte og behandling, både i forhold til vedvarende, stabile og sammenhængende tilbud og i forhold til fleksibilitet over tid.

Tilbudsvifte

Indsatsen byder i dag på en bred palet af forskellige former for støtte. Tilbudsviften rummer både dag- og døgntilbud af forholdsvis almen karakter samt mere omfattende og specialiserede tilbud, forsorgstilbud og person- og bostøtte. Samtidig arbejdes der med mangeartede løsningsmodeller, der på tværs af sektorer tager afsæt i den enkelte persons behov og situation. Tilbudsviften i socialpsykiatrien er yderligere karakteriseret ved, at der ofte er behov for et kontinuerligt og tæt samarbejde mellem de forskellige tilbud og sektorer i den sociale indsats.

Botilbud

Botilbuddene varetager forskellige opgaver. Nogle tilbud er rettet mod en særlig gruppe brugere eller har et særligt indhold i tilbuddet, andre tilbud er mere almene med en meget bred målgruppe. Tilbuddene kan være af midlertidig eller længerevarende karakter. Derudover arbejdes også med mere fleksible døgntilbud, for brugere der bor i eget hjem. Tilbuddene drives i medfør af serviceloven §§ 107, stk. 2 eller 108. Tilbuddene drives også i medfør af almenboligloven § 185b i kombination med serviceloven §§ 83 – 85, 87 og 102 baseret på rammeaftalte takster.

Dagtilbud

Nogle dagtilbud er karakteriseret ved at tilbyde individuelle træningsforløb af afgrænset varighed. Der arbejdes typisk med udgangspunkt i problemer knyttet til sygdom, kommunikation, fritidsaktiviteter, arbejdsprøvning og praktisk social færdighedstræning. Disse tilbud drives i medfør af serviceloven §§ 85 og 86. Andre dagtilbud er karakteriseret ved at fungere som frirum i form af væresteder for personer med en sindslidelse. Disse tilbud drives som aktivitets- og samværstilbud efter servicelovens § 104.

Yderligere er der etableret forskellige arbejdsmarkedsrettede dagtilbud, hvor brugeren er i beskyttet beskæftigelse inden for såvel produktion som service, hvilke drives efter servicelovens § 103.

Bostøtte, personstøtte og støttekontaktperson

Bostøtte-, personstøtte- og støttekontaktpersonordningen er kendetegnet ved at være målrettet den enkelte persons liv og situation. Indsatsen er fleksibel og tilrettelægges og sammensættes med afsæt i den enkeltes ønsker og behov. Tilbuddene drives i medfør af serviceloven §§ 85, 97 og 98.

Forsorgspladser

Med henblik på at yde en integreret indsats i forhold til de personer med sindslidelser som er blandt de absolut sværest stillede, er der etableret en række specielle forsorgstilbud. Brugerne her er typisk marginaliserede med dobbeltdiagnose og hjemløshedsproblemer, som ikke kan profitere af de almene socialpsykiatriske tilbud. Disse tilbud drives i medfør af serviceloven § 110 eventuelt i kombination med § 102.

4. Voksne fysisk handicappede inkl. senhjerneskedede

Målgruppe

Målgruppen voksne fysisk handicappede dækker over følgende:

1. Personer med svære hjernesker, neurologiske lidelser eller med komplekse følger af moderate hjernesker, som efter endt sygehusbehandling har behov for en intensiv, omfattende og specialiseret rehabiliteringsstøtte i midlertidige eller varige dag- og døgntilbud.

Der er ofte tale om følger på både det fysiske område (f.eks. lammelser, bevægelsesmæssige følger), det psykiske område (kognitive, adfærdsmæssige følger) og det sociale område (ændret social kompetence, følger for hverdagslivet).

2. Personer med fysiske handicaps eller hjernesker med bopæl i eget hjem eller i socialt tilbud, som har behov for et kortere, intensivt dag- eller døgntilbud med genoptræning af færdigheder og afklaring af specielle problemstillinger.
3. Unge voksne med opmærksomhedsforstyrrelse, som medfører store vanskeligheder med at strukturere en dagligdag, passe skolegang, uddannelse eller arbejde – og fastholde sociale relationer. Samtidig har brugerne ofte en psykiatrisk overbygning og øget risiko for at komme ud i misbrug eller kriminalitet.

Tilbudsvifte

Tilbuddene på området er geografisk spredt i regionen.
Der findes en bred vifte af tilbud til målgruppen:

Midlertidige boformer

Tilbud til personer med moderat til svær hjernesker/neurologisk lidelse med henblik på at udrede, afklare og udvikle egne ressourcer, samt en vurdering af behovet for den fremtidige indsats. Denne kan være i forhold til udvikling af færdigheder, genskabe en tilværelse så nær det tidligere som muligt eller en vurdering af mulighederne for bolig, beskæftigelse, fritidsliv og netværk. Tilbuddets varighed er meget varierende, men kan strække sig op til tre år. Tilbuddene drives i medfør af serviceloven § 107, stk. 2 eventuelt i kombination med § 102.

Længerevarende botilbud

Tilbud til personer med svære problemstillinger; kognitive, fysiske, sociale og adfærdsmæssige. Tilbuddene drives i medfør af serviceloven § 108 eller almenboligloven § 185b i kombination med serviceloven §§ 83 – 85 og 87.

Støtte i egen bolig

Der gives støtte i egen bolig i forskelligt omfang. Boligen kan være i en organisatorisk sammenhæng med andre boliger, og vil da typisk omfatte mennesker med behov for vidtfavnende støtte til personlig udvikling, praktiske og sociale færdigheder samt et vedvarende behov for omfattende pleje og omsorg. Tilbuddene drives i medfør af serviceloven §§ 83 – 85, 87 og 102 eventuelt i kombination med almenboligloven § 185b.

Støtten kan også gives i mindre omfang i en mere selvstændigt beliggende bolig. Støtten indebærer tillige deltagelse i blandt andet beskæftigelse, fritidsaktiviteter og undervisning, samt arbejde med at opbygge og bevare sociale relationer til eksempelvis familie og børn. Dette tilbud ydes i medfør af serviceloven § 85.

Dagtilbud

Der tilbydes aktivitets- og samværstilbud, som flere steder organisatorisk er tilknyttet botilbuddene. Derved skabes en sammenhæng i indsatsen, ligesom det sikres, at udredning og afklaring også omfatter beskæftigelse og/eller arbejdsevnevurdering. Tilbuddet drives i medfør af serviceloven § 104.

Yderligere er der etableret forskellige arbejdsmarkedsrettede dagtilbud, hvor brugeren er i beskyttet beskæftigelse inden for såvel produktion som service, hvilke drives efter servicelovens § 103.

Der tilbydes træning og rehabiliteringsforløb i dagtimerne. Træningen foregår med basis i en neurologisk undersøgelse, og der udarbejdes løbende handleplaner i samarbejde med sagsbehandlere, pårørende og den skadede.

Til unge med ADHD (tidligere kaldet DAMP) tilbydes botræning og hjælp til erhvervspraktik i en længere periode. Tilbuddene drives i medfør af serviceloven §§ 85 og 86.

5. Personer med psykisk handicap inkl. autister

Målgruppe

Målgruppen psykisk handicappede inkl. autister dækker over følgende to undermålgrupper:

1. Voksne med udviklingshæmning i lettere, middelsvær og svær grad. Der er et stort spænd i brugergruppen – fra brugere der magter de fleste almindelige daglige aktiviteter og praktiske opgaver med støtte, til brugere der kræver konstant og vedvarende hjælp og opsyn.

Nogle brugere er idømt ophold på en institution og/eller tilsyn. Det er brugere, der har begået kriminalitet; eksempelvis seksualforbrydelser mod børn eller voksne, grov vold, forsøg på manddrab eller ildspåsættelse.

Brugerne kan også have svære bevægehandicaps, være hørehandicappede, lide af epilepsi og alene formå begrænsede former for ikke-sproglig kommunikation.

2. Børn og voksne med problemstillinger indenfor autismespektret kan karakteriseres ved, at evnen til socialt samspil er mangelfuldt udviklet, at evnen til følelsesmæssig respons og den almindelige situationsfornemmelse mangler, og at der er ringe interesse for deltagelse i fælles aktiviteter. Der synes at mangle, hvad man har betegnet som "social intelligens", en instinktiv fornemmelse for, hvad andre føler og tænker, samt evnen til at aflæse sociale situationer. Indenfor gruppen er der tale om en meget ujævn profil, med store variationer i handicapgrad. Brugerne kan have en selvskadende adfærd, have udviklingsforstyrrelser og depressioner.

Tilbudsvifte

Tilbuddene til målgruppen er geografisk spredt over hele regionen.

Boformer

Boformerne er organiseret med udgangspunkt i brugernes forskellige behov. For de mest selvhjulpne brugere tilbydes indsatsen i ungdomskollegier, bofællesskaber og støtte i egen bolig, og for brugere der har et mere omfattende behov for støtte, i botilbud. Der tilbydes også afklarings- og botræningstilbud, hvor der gives en intensiv træning. Endelig findes også de meget specialiserede botilbud, som primært henvender sig til særlige målgrupper, eksempelvis brugere idømt sanktioner eller med behov for pleje og omsorg. Tilbuddene drives i medfør af serviceloven §§ 107, stk. 2 eller 108. Tilbuddene drives også i medfør af almenboligloven § 185b i kombination med serviceloven §§ 83 – 85, 87 og 102.

På området tilbydes også aflastning for børn med autisme i alderen 6-18 år. Der er tale om tilbud til familier med hjemmeboende børn som frekventerer specialskoler.

Dagtilbud

Dagtilbuddene omfatter både beskyttet beskæftigelse samt aktivitets- og samværstilbud. Dagtilbuddene er kendetegnet ved et varieret udbud af aktiviteter, hvor der arbejdes med at udvikle egne ressourcer. Indholdet i tilbuddene kan være forskellige former for industriel produktion, serviceaktiviteter, butiks- og cafédrift, kreative værksteder, fysisk træning samt sanse- og oplevelsesmuligheder. Tilbuddene drives i medfør af serviceloven §§ 103 og 104. Der kan også indgås samarbejde med det private og offentlige arbejdsmarked, når en bruger ønsker ansættelse i et fleksjob.

Særlige projekter

Nogle brugere modtager et tilbud i form af særligt tilrettelagte projekter. Der er tale om en lille gruppe, der blandt andet kan have et uhensigtsmæssigt reaktionsmønster i form af eksempelvis trusler, vold eller anden afvigende adfærd. Andre brugere kan have svært ved at indgå i sociale sammenhænge og modtager derfor ikke et tilbud i store fællesskaber. Tilbuddene drives efter samme bestemmelser som nævnt ovenfor eventuelt i kombination med serviceloven § 102.

6. Dagtilbud- beskyttet beskæftigelse

Målgruppe

Dagtilbud om beskyttet beskæftigelse på revalideringscentre er målrettet førtidspensionister, der på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne – eller særlige sociale problemer – ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse.

Tilbudsvifte

Det er kendetegnende at tilbuddene benyttes af personer, der ikke også modtager et døgntilbud. En mindre del af tilbuddene om beskyttet beskæftigelse drives primært i tilknytning til andre tilbud på det sociale område. Tilbuddene drives i medfør af serviceloven § 103.

7. Personer med kommunikationshandicap

Målgruppe

Tilbud til personer med kommunikationshandicap består af tre områder; taleområdet, synsområdet og høreområdet. Hvert område har sin egen målgruppe:

Taleområdet tilbud retter sig mod børn og voksne med tale- og sprogvanskeligheder, erhvervet hjerneskade, stamme-, læse- stemmevanskeligheder, herunder voksne med progredierende lidelser (Parkinsons m.v.) og bortopereret strube.

Høreområdet målgruppe er hørehandicappede børn og voksne, døve, døvblevne, døvblinde, personer med cochlear implant, Ménières sygdom, tinnitus, samt pårørende og personale.

Synsområdet målgruppe er blinde og svagsynede børn, unge og voksne.

Tilbudsvifte

Tilbudsstrukturen er karakteriseret ved få centrale institutioner, der dækker et stort optageområde. En del af de ydelser der tilbydes på tale-, høre- og synsområderne er af så specialiseret karakter, at hensynet til en høj faglighed tilsiger en central struktur.

På kommunikationsområdet tilbydes specialrådgivning til personer med medfødte eller erhvervede handicaps, der har en sådan karakter, at de kræver et højt specialiseret tilbud. Det drejer sig typisk om lidelser eller handicaps, der i svær grad hæmmer borgerens funktionsevne.

Kerneydelsen på tale-, høre- og synsområderne er undervisning, rådgivning og vejledning tilpasset borgerens handicap. På synsområdet tilbydes desuden sagsbehandling i forhold til målgruppens handicap, og på taleområdet er undersøgelse og udredning en del af kerneydelsen.

Af hensyn til forsyningssikkerheden og sikkerheden for en rationel drift, kan der indgås abonnementsaftaler på kommunikationsområdet for de ydelser, der ikke er omfattet af traditionel takstbetaling. Abonnementsordningerne er omtalt yderligere i Styringsaftalens bilag 3, mens priserne på området fremgår af bilag 1 i Styringsaftalen.

Flertallet af brugerne på området benytter sig af undervisning, rådgivning og vejledning, men på området er der også enkelte egentlige dag- og døgntilbud, som det fremgår af tabellen nedenfor. Tilbuddene drives i medfør af specialundervisningsloven § 1, stk. 2 – 3 og folkeskoleloven § 20.

8. Hjælpemidler

Målgruppe

Hjælpemiddelområdet målgruppe er personer med betydelig nedsat fysisk og/eller psykisk funktionsevne.

Tilbudsvifte

Indsatsen består af rådgivning og vejledning om tekniske hjælpemidler til handicappede børn og voksne. I rådgivningen indgår en analyse af problemet og en vurdering af mulige løsninger.

På området kan der ligeledes indgås abonnementsaftaler. Tilbuddene drives i medfør af serviceloven § 112.

9. Kvindekrisecentre

Målgruppe

Målgruppen er voldsramte kvinder og deres børn. Volden kan være af fysisk, psykisk eller seksuel karakter, eller der kan være tale om trusler om vold.

Tilbudsvifte

I regionen findes syv krisecentre i en række af de større byer.

På krisecentrene kan kvinder og deres børn modtages døgnet rundt. Herefter kan centrene tilbyde fysisk beskyttelse og støtte til afklaring.

Med udgangspunkt i beboerens aktuelle situation kan centrene også tilbyde hjælp og rådgivning i forhold til skilsmisse og separation, forældremyndighed, samvær, økonomi og boligforhold. Krisecentrene tilbyder også støtte til udflytning. Tilbuddene drives i medfør af serviceloven § 109 eventuelt i kombination med § 102.

10. Forsorgshjem

Målgruppe

Den primære målgruppe er voksne over 18 år, som akut er uden bolig eller som af forskellige årsager ikke kan opholde sig i egen bolig.

Brugerne af forsorgshjemmene har ofte andre problemstillinger end dét at være hjemløs. Brugerne kan blandt andet være utilpassede og have svært ved at leve op til samfundets almindelige krav, have misbrugsproblemer, psykiske vanskeligheder/psykiatriske diagnoser samt vanskeligt ved at klare sig på det normale arbejdsmarked.

Tilbudsvifte

Tilbuddene er spredt over regionen og der er tale om såvel offentlige tilbud, som private tilbud, evt. knyttet til private og kirkelige organisationer, der har driftsoverenskomster med offentlige myndigheder.

Det primære tilbud på hjemløseområdet er tilbuddet om midlertidig bolig, hvortil brugerne kan indskrives akut.

I tilknytning til botilbuddet giver forsorgshjemmene en række tilbud om hjælp og støtte, der er målrettet mod at give brugeren et bedre liv og en mulighed for at blive selvhjulpne efter opholdet. Det drejer sig eksempelvis om bistand til kontakt til myndigheder, behovsaflaring og handleplan, lægelig og medicinsk afklaring, hjælp til boligsøgning samt støtte til fritidsaktiviteter.

Derudover har de enkelte tilbud udviklet en række sekundære tilbud - eksempelvis akut afrusning under lægeligt tilsyn, herberg, udslusningsboliger med tilbud om botræning, efterværn, beskæftigelsestilbud, syge- og plejeafdelinger, specialiserede

tilbud til brugere med psykiatriske diagnoser og dobbeltdiagnoser (misbrug og psykiatri), genoptræning og fysioterapi samt café- og værestedstilbud. Tilbuddene drives i medfør af serviceloven § 110 eventuelt i kombination med § 102.

11. Stofmisbrugsområdet

Målgruppe

Målgruppen på stofmisbrugsområdet kan deles op i følgende fire grupperinger:

1. Stofmisbrugere med et mangeårigt misbrug af både illegale og legale narkotiske stoffer.
2. Unge og voksne, hvis tilværelse er alvorligt truet af stofmisbrug.
3. Børn og unge fra 14 til 25 år med begyndende misbrug, hvis tilværelse er truet af problematisk forbrug af stoffer og evt. andre rusmidler, og som er ved at udvikle en negativ identitet gennem ukritisk og eksperimenterende forbrug. Personerne er kendetegnede ved, at de er i færd med at droppe ud af arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet, og erkender sjældent, at de er på vej ud i et misbrug.
4. Hele befolkningen, især unge og deres forældre, er målgruppen for den forebyggende indsats, der skal skabe forståelse for det værdifulde i at have en sund livsstil. En målrettet indsats skal sikre, at forbrug ikke udvikler sig til misbrug, og at misbrugsproblemer er noget, der angår alle.

Tilbudsvifte

Nogle steder er stofmisbrugsbehandling efter serviceloven samlet i samme organisation som alkoholbehandling, forebyggelse og lægelig behandling af stofmisbrug (alle efter sundhedslovgivningen), mens det andre steder drives separat – der tegner sig således et driftsmæssigt forskelligt billede på misbrugsområdet.

Døgnbehandling

En del af døgnbehandlingsindsatsen på stofmisbrugsområdet foregår på private tilbud, som misbrugscentre har samarbejdsaftaler med. De fleste misbrugscentre i regionen har egne tilbud om efterbehandling i halvvejshuse eller lignende. Tilbuddene drives i medfør af serviceloven § 107, stk. 2, jfr. §§ 101 - 102.

Derudover tilbydes også anden form for konsulentbistand til sagsbehandlere, institutioner og andre professionelle – eksempelvis opkvalificering af fagfolk, der arbejder på socialområdet.

12. Specialrådgivning

Tilbuddene i regionen

Fra en lang række tilbud omfattet af rammeaftalen ydes i dag specialrådgivning i forhold til enkeltstager. Disse muligheder videreføres, ligesom der vil være mulighed for at etablere nye former for specialrådgivning, i det omfang det efterspørges af kommunerne.

Nogle tilbud om specialrådgivning ydes fra dag- og døgntilbuddene på det sociale område, andre fra rådgivningscentre – eksempelvis på kommunikationsområdet, hjælpemiddelområdet og i forhold til regionsdækkende tilbud på småbørnsområdet.

Der er to takster for specialrådgivning – én for den socialfaglige og én for den lægefaglige. Se Styringsaftalen for en nærmere beskrivelse af specialrådgivningsydelse og abonnementsordninger.

Yderligere kan Region Midtjylland i sammenhæng med hospitalsdriften og driften af de sociale tilbud mod fuld omkostningsdækning eksempelvis tilrettelægge og afholde uddannelsesforløb, der kan planlægges i samarbejde med kommunerne.

13. Samråd for domfældte udviklingshæmmede

I regionen er der etableret to samråd for domfældte udviklingshæmmede. Samrådenes opgave er at afgive vejledende udtalelser til anklagemyndigheder og domstole om retsfølger overfor voksne udviklingshæmmede lovovertrædere dels når der rejses sigtelse og dels undervejs i domsperioden.

Århus Kommune varetager sekretariatsfunktionen i det samråd, der betjener kommunerne i Århus, Randers, Favrskov, Norddjurs, Syddjurs, Odder, Skanderborg, Silkeborg og Samsø Kommuner. Viborg Kommune varetager sekretariatsfunktionen i det samråd, der betjener Hedensted, Horsens, Viborg, Lemvig, Struer, Ringkøbing-Skjern, Skive, Ikast-Brandø, Holstebro og Herning Kommuner.

Bilag 2

Udviklingsplan for Sølund

Lovgivningen stiller krav om, at der i rammeaftalen sættes fokus på udvikling af sociale tilbud med mere end 100 døgnpladser. I regionen findes Landsbyen Sølund med mere end 100 døgnpladser og Skanderborg Kommune har udarbejdet en udviklingsplan for tilbuddet.

Baggrund

Denne udviklingsplan for Landsbyen Sølund i Skanderborg Kommune er udarbejdet i henhold til Bekendtgørelse om rammeaftaler mv. på det sociale område og på det almene boligområde § 7 og § 9 i Lov om Social Service (herefter SL). Udviklingsplanen indgår som en del af rammeaftalen for 2015.

Landsbyen Sølund ligger i Skanderborg, drives af Skanderborg Kommune som kommunens største kontraktholder, og er landets største tilbud af sin art med ca. 750 ansatte.

Med snart 80 år bag sig som tilbud til psykisk og fysisk udviklingshæmmede danner Landsbyen Sølund i dag rammen om en bred og mange facetteret tilbudsvifte. Landsbyen Sølund tilbyder således boliger, støtte-/samværs-/aktivitets-/trænings- og undervisningstilbud til voksne mennesker, der er karakteriseret ved at have *"væsentlig og varig fysisk og psykisk funktionsnedsættelse"*.

Tilbuddene understøttes af en række specialiserede sundhedsfaglige ydelser og en række servicefunktioner, som også drives i landsbyen.

I tilknytning til Landsbyen Sølund drives en indtægtsdækket kursus- og konsulentenhed - **VISS.dk** (*Videnscenter Skanderborg Sølund*). VISS.dk er oprettet i et samarbejde mellem Sølund og Skanderborg Kommune og tilbyder undervisning, konsulentytelser og supervision på landsplan. Hovedsigtet er kvalificering af den samlede indsats overfor børn, unge og voksne med udviklingshæmning samt kvalificering af indsatser, der ligger i gråzonefeltet hertil (demens, sindslidelser mv.).

VISS.dk er endvidere tovholder for Landsbyen Sølunds opgave som officiel VISO leverandør (Den nationale Videns- og Specialrådgivnings Organisation) – en opgave hvor Sølund leverer ydelser på landsplan.

Tilbuddene i Landsbyen Sølund gives i henhold til SL §§ 83-85 (praktisk pædagogisk bistand), §§ 107 +108 (midlertidigt + længerevarende ophold) og Lov om Almene boliger § 105. Aflastningspladser og pladser i Enkeltmandsprojektet drives i henhold til § 107 i SL. Endvidere tilbydes aktivitets- og samværstilbud i henhold til SL § 104 samt særlige tilrettelagt undervisningstilbud (STU) i henhold til Lov om ungdomsuddannelse til unge med særlige behov.

Landsbyen Sølund udbyder i alt op til ca. 240 døgnpladser, der spænder over 18 takstgrupper. Dette inkluderer p.t. 7 pladser i Enkeltmandsprojektet i henhold til SL § 107. Endvidere udbydes 185 pladser i henhold til SL 104 (aktivitets- og samværstilbud) samt 12 STU pladser.

Landsbyen Sølund samarbejder pt. med 36 køberkommuner fra hele landet. De største aftagere af pladser i landsbyen ligger primært i Region Midt, hvoraf Aarhus Kommune fortsat er Landsbyen Sølunds største køber med ca. 100 pladser.

Skanderborg Kommuner benytter selv ca. 10 % af pladserne.

Det samlede nettobudget for Landsbyen Sølund udgør ca. **kr. 230.828.000** (budget 2014 tal).

Heraf afholder Skanderborg Kommune udgifterne til vederlagsfri fysioterapi og hjemmesygeplejeydelser – i alt **kr. 2.100.000,-**. Hertil afholder Region Midt den fulde lønudgift på ca. 800.000,- til landsbyens huslæge. Udgifterne til læge, vederlagsfri fysioterapi og hjemmesygepleje indgår ikke i takstgrundlaget.

VISS.dk har et selvstændigt og fuldt indtægtsdækket budget på ca. **kr. 7.500.000** (budget 2014 tal).

Landsbyen Sølunds målgruppe

Status og ændringer

Beboerne i landsbyen Sølund har alle som hovedproblematik en **væsentlig og varig nedsat fysisk og psykisk funktionsnedsættelse**. Mange af beboerne har yderligere handicaps og hjerneskader såsom autismespektrum forstyrrelser, Alzheimers, demens, epilepsi, psykiatriske lidelser, tilknytningsforstyrrelser samt, syn - og hørehandicaps.

Det generelle niveau for beboernes *udviklingsalder* er mellem 0-6 år.

De seneste 10 - 15 års ændring af målgruppen (dem som efterspørger et tilbud i Landsbyen Sølund) hen imod beboere med væsentlig højere levealder (med dertil stødende fysiske og mentale komplikationer) og mere sammensatte og komplicerede funktionsnedsættelser ses fortsat. Den faglige imødekommelse af ovennævnte udvikling kræver løbende justering og individualisering af indsatserne – typisk i et tæt udviklings samarbejde med andre sektorer (ældre/psykiatrien/somatikken).

Efterspørgsel på pladser - status

Landsbyen Sølund optager selv på egen venteliste. Ventelisten ser således ud **pr. 1.2.2014**:

- 35 borgere venter på tilbud om plads
- De 35 borgere kommer fra 13 forskellige kommuner – heraf 11 fra Skanderborg Kommune og 12 fra Århus kommune. De sidste 12 ventende kommer fra andre kommuner over hele landet. Der ses fortsat en tendens til stor efterspørgsel på pladser fra sjællandske kommuner.
- Borgerne på ventelisten kan primært henregnes til den tungeste gruppe indenfor målgruppen i forhold til plejebehov og udad reagerende adfærd (typisk yngre med svære autisme spektrum forstyrrelser).

Landsbyen Sølund oplever således fortsat ingen problemer med at få pladserne besat, men til stadig en udfordring organisatorisk og fagligt i forhold til at matche efterspørgsel og behov i forhold til de 14 boenheders subspecialisering.

Fokus og udviklingsmål for 2015.

- Et fortsat vigtigt element i og forudsætning, for at Sølund kan løfte og udvikle opgavevaretagelsen som et højt specialiseret landsdækkende tilbud, er den **integreerede sundhedsfaglige** behandlingsindsats i den daglige pædagogiske og plejemæssige opgaveløsning – specielt set i lyset af de seneste års udvikling i målgruppen.

Med den aftale, der nu er indgået med kommunerne i Region Midt, omkring udskillelse af en andel af de samlede ressourcer til sundhedsfaglig indsats fra taksterne, vurderes det nu essentielt at få opsamlet større grad af viden om effekten – fagligt såvel som økonomisk - af det tætte og integrerede samarbejde.

Denne grundlæggende viden skal bl.a. bruges i en mere langsigtet og strategisk udvikling af Landsbyen Sølund i forhold til Sølunds nuværende status som det største og mest specialiserede tilbud af sin art i landet.

- Med en gennemgående og endt analyse gennemgang af landsbyens understøttende/tværgående funktioner og ydelser (administration, køkkendrift, pedel-/håndværkerydelser, tværgående aktivitetstilbud) som fundament for at imødekomme reduktioner svarende til den i sin tid besluttede 6 % takstreduktion i løbet af årene 2012 – 2014 skal den sidste og endelige del af den samlede implementering af de besluttede effektiviseringer, reduktioner og ændrede arbejdsgange/ ydelser

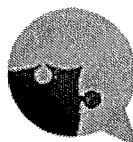
sikres. I 2015 konsolideres således de afsluttende tiltag i form af servicereduktioner, omorganiseringer og nye arbejdsgange.

- En af Skanderborg kommune udarbejdet Masterplan for Sølunds udvikling hen imod årene 2020 – 2030 skal i samarbejde med Region Midt/kommunerne i Region Midt drøftes med henblik på at tydeliggøre konjunkturerne for Sølunds fremtidige udvikling. Målet er dels at skabe et fælles og samlet overblik over ændringer i behov, efterspørgsel og faglig udvikling – herunder scenarier for alternativ brug af den samlede bygningsmasse, og dels at tilvejebringe et fælleskommunalt ansvar for Sølunds fremtid.

Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger

Sekretariat
for rammeaftaler

Fælleskommunalt
Socialsekretariat
Syddanmark

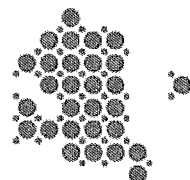
SEKRETARIAT FOR
RAMMEAFTALER
Midtjylland

SEKRETARIATET
RAMMEAFTALER
SJÆLLAND

RS17

Fælleskommunalt sekretariat for
det specialiserede socialområde
KKR Hovedstaden

Opgørelse af kapacitet og belægning samt behov og efterspørgsel

Januar 2014

Indhold

Indledning	3
Samlet kapacitet og belægning på de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger	5
Hovedtendenser omkring forventninger til efterspørgsel og behov	7
Kapacitet og belægning samt efterspørgsel og behov på de enkelte tilbud	9
Center for Døvblindhed og Høretab	9
Center for Høretab	11
Børneskolen Filadelfia	12
Refsnæsskolen/Synscenter Refsnæs	13
Kofoedsminde	14
CFD (Center for Døve)	15
Skolen på Kastelsvej	16
Børneklíníken	17
Institut for Blinde og Svagsynede	18
Geelsgårdskolen	19
Sikrede afdelinger	20
Bilag 1: Oversigt over belægning på de Lands- og landsdelsdækkende tilbud	24

Indledning

De fælleskommunale rammeaftalesekretariater i de fem regioner er, i samarbejde med den administrative styregruppe, ansvarlige for at tilvejebringe den nødvendige information vedrørende de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger beliggende i egen region, der skal danne grundlag for koordinationen af disse tilbud på tværs af de fem regioner.

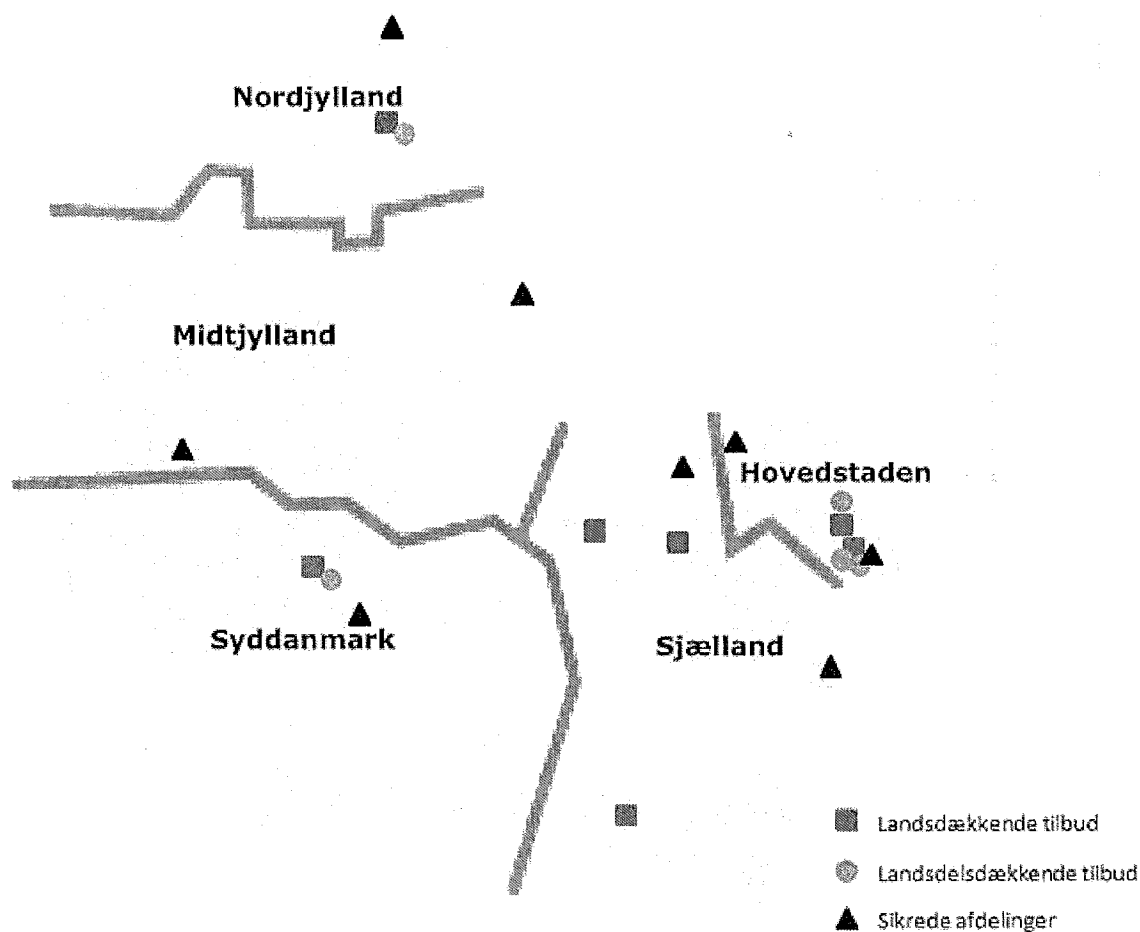
KL har udarbejdet et forslag til procedure for koordination af de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger. Forslaget er blevet til i dialog med de fem rammeaftalesekretariater.

Koordineringen af de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger mellem de fælleskommunale rammeaftalesekretariater i de fem regioner følger årshjulet for rammeaftalerne, herunder særligt de tidsmæssige rammer lovgivningen opsætter for udviklingsstrategien.

Hvert år udarbejdes i fællesskab mellem de fælleskommunale rammeaftalesekretariater én samlet beskrivelse af ændringer i kapacitet og efterspørgsel og udviklingstendenser inden for de af tilbuddene omfattende målgrupper. Beskrivelsen bygger på indmeldinger fra tilbuddenes driftsherrer og samtlige kommuner. Hver af de fem fælleskommunale rammeaftalesekretariater er ansvarlig for at indhente oplysninger fra kommuner og regioner vedrørende kapacitet og belægning på de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger, der er geografisk placeret i pågældende region på kort og lang sigt samt om forventninger om fremtidige behov og udviklingstendenser i efterspørgsel efter disse tilbud.

Danmarkskortet nedenfor giver et hurtigt overblik over den geografiske placering af henholdsvis landsdækkende tilbud, landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger.

Kort 1: Geografisk placering af de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger

Nærværende notat omfatter den fælles beskrivelse af status over kapacitet og belægning samt forventninger til efterspørgsel og behov. Den fælles beskrivelse lægges til grund for den tværregionale koordination, som sker i regi af styregrupperne i KKR-regi. Endelig skal en fælles beskrivelse, som styregrupperne i fællesskab har godkendt, integreres i hver af de fem regioners udviklingsstrategier.

Notatet præsenterer først den samlede kapacitet og belægning for henholdsvis de lands- og landsdækkende tilbud samt sikrede afdelinger. Derefter gennemgås hovedtendenserne omkring kommunernes forventninger til behov og efterspørgsel. I den resterende del af notatet gennemgås tilbuddene enkeltvis i forhold til kapacitet, belægning og efterspørgsel.

Samlet kapacitet og belægning på de lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger

De mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud er nævnt i bekendtgørelsen om principper for kommunernes finansiering af tilbuddene og er følgende:

- ▶ Center for Døvblindhed og Høretab (*Region Nordjylland*)
- ▶ Center for Høretab (*Region Syddanmark*)
- ▶ Børneskolen Filadelfia (*Region Sjælland*)
- ▶ Refsnæsskolen/Synscenter Refsnæs (*Region Sjælland*)
- ▶ Kofoedsminde (*Region Sjælland*)
- ▶ CFD (Center for Døve) (*Gladsaxe Kommune*)
- ▶ Skolen på Kastelsvej (*Københavns Kommune*)
- ▶ Børneklíníken (*Københavns Kommune*)
- ▶ Institut for Blinde og Svagsynede (*Københavns Kommune*)
- ▶ Geelsgårdsskolen (*Region Hovedstaden*)

Samlet set har belægningen på de lands- og landsdelsdækkende været på 98 procent i 2013. Belægningen på de enkelte tilbud svinger dog fra 14,3 procent til 368 procent på ydelsesniveau. Overordnet set forventer driftsherrerne ikke de store forandringer i tilbuddenes kapacitet frem mod 2017.

Synscenter Refnæs, Skolen på Kastelvej samt Center for Døve har dog nedjusteret antallet af pladser frem mod 2017, mens Center for Døvblindhed og Høretab og Geelsgårdsskolen har øget antallet af pladser frem mod 2017.

De øvrige tilbud forventer på nuværende tidspunkt uændret kapacitet frem til 2017.

Tabel 1: Samlet kapacitet og belægning på de lands- og landsdelsdækkende tilbud

Tekst	Antal tilbud	2013	2014	2015	2016	2017
Pladstal	9	988,4	962	959,9	954,9	951,9
Pladsforbrug samlet		968,4				
Belægningsprocent		98 %				
Pladsforbrug Syddanmark		127,27				
Pladsforbrug Midtjylland		101,78				
Pladsforbrug Nordjylland		124,48				
Pladsforbrug Sjælland		139,65				
Pladsforbrug Hovedstaden		463,78				
Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)		11,39				

Note: Opgørelsen er eksklusiv Børneklíníken samt en ydelse på Kofoesminde, SEL 108, stk 6. Inklusiv Børneklíníken er der i alt 10 lands- og landsdelsdækkende tilbud.

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi 2015, Fælleskommunalt sekretariat i de fem regioner, 2014.

Nedenstående tabel viser, at de *landsdækkende* tilbud overvejende har borgere fra kommunerne i beliggenhedsregionen eller de omkringliggende regioner. Der er ingen landsdækkende tilbud i den midtjyske region. I bilag 1 ses den regionvise fordeling af belægningen for de enkelte tilbud.

Tabel 2: Belægning på de landsdækkende tilbud i 2013 fordelt på regioner

Tekst	Tilbuddenes beliggenhed			
	Syddanmark	Nordjylland	Sjælland	Hovedstaden
Antal tilbud	1	1	3	2
Pladstal	26	133,4	160	322
Pladsforbrug samlet	22,8	142,3	127,62	290,6
Pladsforbrug fra Syddanmark	33,3%	10,5%	13,2%	14,2%
Pladsforbrug fra Midtjylland	31,6%	22,7%	13,2%	8,1%
Pladsforbrug fra Nordjylland	0,0%	28,9%	4,5%	3,1%
Pladsforbrug fra Sjælland	26,3%	12,2%	41,8%	18,0%
Pladsforbrug fra Hovedstaden	8,8%	22,3%	25,8%	55,8%
Pladsforbrug fra andre (Færøerne...)	0,0%	3,6%	1,6%	0,8%

Note: Opgørelsen er eksklusiv Kofoesminde, SEL 108, stk 6.

Center for Døvblindhed og Høretab samt Center for Høretab har begge både en landsdækkende og en landsdelsdækkende funktion.

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi 2015, Fælleskommunalt sekretariat i de fem regioner, 2014.

I nedenstående tabel ses den regionsvise fordeling af belægningen på de *landsdelsdækkende* tilbud. Som det fremgår anvendes disse tilbud primært af kommuner i beliggenhedsregionen, mens borgere fra kommuner i den anden region i landsdelen udgør en mindre andel af pladsforbruget. Der er ingen landsdækkende tilbud i den midtjyske region. I bilag 1 ses den regionsvise fordeling af belægningen for de enkelte tilbud.

Tabel 3: Belægning på de landsdelsdækkende tilbud i 2013 fordelt på regioner

Tekst	Tilbuddenes beliggenhed		
	Syddanmark	Nordjylland	Hovedstaden
Antal tilbud	1	1	2
Pladstal	57	74	216
Pladsforbrug samlet	55,8	86,9	242,4
Pladsforbrug fra Syddanmark	77,6%	3,9%	0,0%
Pladsforbrug fra Midtjylland	14,3%	16,2%	0,0%
Pladsforbrug fra Nordjylland	0,9%	78,5%	0,0%
Pladsforbrug fra Sjælland	0,0%	0,0%	4,4%
Pladsforbrug fra Hovedstaden	3,6%	1,4%	95,6%
Pladsforbrug fra andre (Færøerne...)	3,6%	0,0%	0,0%

Note: Opgørelsen er eksklusiv Børnekliviken. Inklusiv Børnekliviken er der i alt 10 landsdelsdækkende tilbud.

Center for Døvblindhed og Høretab samt Center for Høretab har begge både en landsdækkende og en landsdelsdækkende funktion.

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi 2015, Fælleskommunalt sekretariat i de fem regioner, 2014.

De sikrede afdelinger er følgende:

- ▶ Kompasset (*Region Nordjylland*)
- ▶ Koglen (*Region Midtjylland*)
- ▶ Grenen (*Region Midtjylland*)
- ▶ Egely (*region Syddanmark*)
- ▶ Bakkegården (*Region Sjælland*)
- ▶ Stevnstortet (*Region Sjælland*)
- ▶ Sølager (*Region Hovedstaden*)
- ▶ Sønderbro (*Københavns Kommune*).

Belægningen på de sikrede afdelinger var i 2013 samlet set på 83,7 procent, spændende fra 59,8 til 98,8 procent på de enkelte tilbud. De tilknyttede skoletilbud indgår ikke i opgørelsen.

Til sammenligning var belægningsprocenten i 2012 samlet set på 69 %.¹ Antallet af pladser er i perioden 2012 til 2013 nedjusteret med i alt 15 pladser, fra 141 pladser i 2012 til 126 pladser i 2013.

Tabel 4: Samlet kapacitet og belægning på sikrede afdelinger

Tekst	Antal tilbud	2013	2014	2015	2016	2017
Pladstal	8	126	126	126	126	126
Pladsforbrug samlet		105,5				
Belægningsprocent		83,7%				
Pladsforbrug Syddanmark		20,15				
Pladsforbrug Midtjylland		13,17				
Pladsforbrug Nordjylland		4,46				
Pladsforbrug Sjælland		15,84				
Pladsforbrug Hovedstaden		47,09				
Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)		4,78				

Note: De tilknyttede skoletilbud indgår ikke i opgørelsen

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi 2015, Fælleskommunalt sekretariat i de fem regioner, 2014.

Som det fremgår af nedenstående tabel bliver pladserne i de sikrede afdelinger primært belagt med borgere fra kommuner i den region, hvor tilbuddet ligger, eller omkringliggende regioner. Borgere fra Hovedstadsregionen er dog forholdsvis højt repræsenteret i alle beliggenhedsregioner.

Tabel 5: Belægning på de sikrede afdelinger i 2013 fordelt på regioner

Tekst	Tilbuddenes beliggenhed				
	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland	Sjælland	Hovedstaden
Antal tilbud	1	2	1	2	2
Pladstal	19	25	8	35	39
Pladsforbrug samlet	16,87	23,2	6,26	24,79	34,3
Pladsforbrug fra Syddanmark	46%	35%	21%	6%	4%
Pladsforbrug fra Midtjylland	9%	36%	30%	5%	0%
Pladsforbrug fra Nordjylland	1%	8%	39%	0%	0%
Pladsforbrug fra Sjælland	11%	10%	1%	32%	11%
Pladsforbrug fra Hovedstaden	27%	11%	4%	57%	75%
Pladsforbrug fra andre (færøerne..)	5%	0%	5%	0%	11%

Note: De tilknyttede skoletilbud indgår ikke i opgørelsen

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi 2015, Fælleskommunalt sekretariat i de fem regioner, 2014.

Hovedtendenser omkring forventninger til efterspørgsel og behov

Som led i fastsættelse af konceptet for koordinering af lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger blev kravet til informationsniveauet for kommunernes indmeldinger af forventninger til efterspørgsel og behov for 2014-2015 begrænset til frivillige bemærkninger omkring tilbuddene. Grundlaget for at konkludere egentlige hovedtendenser i kommunernes efterspørgsel og behov for disse tilbudstyper er således meget begrænset og ikke sammenlignelige, ligesom det alene er et begrænset antal af landets kommuner, der har valgt at anføre bemærkninger herom.

¹ Kilde: Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger- Opgørelse af kapacitet og belægning samt behov og efterspørgsel, februar 2013

Indberetningerne giver derfor alene nogle ikke-repræsentative indikationer på det kommunale landskabs efterspørgsel og behov efter de lands- og landsdelsdækkende tilbud samt sikrede afdelinger.

Nedenfor er kort opsummeret de helt overordnede hovedtendenser omkring kommunernes efterspørgsel og behov. Kommunernes mere konkrete tilbagemeldinger målrettet de enkelte tilbud fremgår senere i notatet.

Gennemgående oplyser kommunerne, at efterspørgslen efter de lands- og landsdelsdækkende tilbud i 2015 vil være uændret. Generelt er tilbuddene kendetegnet ved, at volumen af målgrupperne for tilbuddenes ydelser er lille, hvorfor de enkelte kommuner typisk kun anvender disse tilbud i et meget begrænset omfang. Desuden spiller tilbuddenes geografiske placering umiddelbart en stor rolle i forhold til om kommunerne anvender tilbuddene, således at tilbud i geografisk nærhed af handlekommunen i højere grad anvendes.

Generelt fremhæves det fra kommunerne i hele landet, at målgruppen børn, unge og voksne med hørenedsættelse, som tilbuddene Center for Døvblindhed og Høretab, Center for Høretab, Skolen på Kastelvej og CFD (Center for Døve) er målrettet, forventes at være faldende. Årsagen hertil er blandt andet udbredelsen af Cochlear Implant-operationer.

Tilsvarende oplyser kommunerne, at efterspørgslen efter de sikrede afdelinger i 2015 gennemgående vil være uændret. Flere kommuner på tværs af landet fremhæver i den forbindelse, at det alene er med afsæt i lægehenviisning eller efter domsafsigelse, der bliver trukket på tilbuddene. Kommunerne oplever det derfor svært at kunne prognosticere på, hvordan henvisnings- og domsmønstre vil være i 2015. Der ses en særlig stigende tendens for behov for pladser fra kommuner, som har asylcentre beliggende i kommunen, da der kommer mange udsatte uledsagede flygtningebørn- og unge. Der er ikke nødvendigvis tale om langvarige pladser, men om akutpladser.

Kapacitet og belægning samt efterspørgsel og behov på de enkelte tilbud

I den resterende del af notatet gennemgås de lands- og landsdelsdækkende tilbud enkeltvist i forhold til kapacitet og belægning samt forventet efterspørgsel og behov. De sikrede afdelinger gennemgås enkeltvist i forhold til kapacitet og belægning og samlet i forhold til behov og efterspørgsel.

Center for Døvblindhed og Høretab

Driftsherre: Region Nordjylland

Målgruppe: Børn, unge og voksne med medfødt døvblindhed og høretab.

Type: Døvblindhed er landsdækkende; Høretab er landsdelsdækkende.

Finansiering: Undervisningstilbud til børn og unge er delvist objektivt finansieret.

Specialrådgivning til børn og unge er objektivt finansieret.

Øvrige tilbud er fuldt takstfinansierede.

Tilbuddet varetager desuden et landsdækkende materialecenter, som er fuldt objektivt finansieret.

Tabel 6: Oversigt over kapacitet og belægning for Center for Døvblindhed og Høretab

Tilbud	Paragraf	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
Døvblindhed							
Skoleafdeling, børn og unge	FSL § 20 stk. 3	Pladstal	11	11	11***	11***	11***
		Belægningsprocent	65,1%				
Skoleafdeling, voksne	LSV § 1 stk. 2	Pladstal	42	42	42	42	42
		Belægningsprocent	101,1%				
Døgnophold, børn og unge	SEL § 67 nr. 2	Pladstal	10	10	10	10	10
		Belægningsprocent	69,9%				
Midl. døgnophold, unge	SEL § 107	Pladstal	11	11	11	11	11
		Belægningsprocent	164,4%				
Døgnophold, voksne	SEL § 108	Pladstal	28,42*	38	38	38	38
		Belægningsprocent	99,5%				
Aktivitets- og samværstilbud	SEL § 104	Pladstal	31	31	31	31	31
		Belægningsprocent	127%				
Høretab							
Skoleafdeling, børn og unge	FSL § 20 stk. 3	Pladstal	16	16	16***	16***	16***
		Belægningsprocent	82,3%				
Skoleafdeling, voksne	LSV § 1 stk. 2	Pladstal (lektioner)	50**	50**	50**	50**	50**
		Belægningsprocent	136,1%				
Aflastningstilbud	SEL § 67 nr. 2	Pladstal (stk.)	8	8	8	8	8
		Belægningsprocent	70,4%				

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi 2015, Fælleskommunalt sekretariat i de fem regioner, 2014.

Center for Døvblindhed og Høretab er en fusion af tidligere Døvblindecentret og Aalborgskolen. Center for Døvblindhed og Høretab, CDH, omfatter to specialer – et landsdelsdækkende kompetencecenter for børn og voksne med høretab samt et landsdækkende helhedstilbud til børn, unge og voksne med medfødt døvblindhed samt børn og unge med erhvervet døvblindhed. For målgruppen af døvblinde børn og voksne dækker CDH alle landets 98 kommuner, mens CDH på høretabsområdet dækker de 11 nordjyske kommuner samt Favrskov Kommune, Norddjurs Kommune, Syddjurs Kommune, Randers Kommune, Skive Kommune og Viborg Kommune.

Hertil varetager CDH et landsdækkende Materialecenter for visuelle og auditive specialundervisningsmaterialer, samt vejlednings- og rådgivningsydelser. Disse ydelser finansieres gennem objektive kriterier og er derfor ikke medtaget i indberetningen.

* Pladsantallet er pr. 15. november 2013 øget fra 27 til 38 pladser, hvilket giver 28,42 helårspladser i 2013.

** Ydelsen er fastsat på timebasis med en normering på 2.520 timer om året. Omregnet til pladser giver det ca. 50.

*** Der har været en faldende efterspørgsel i Skoleafdelingen for døvblinde børn samt i Skoleafdelingen for børn med høretab med yderligere funktionsnedsættelser. Der bør derfor være opmærksomhed på den samlede udvikling i efterspørgslen på undervisningsområdet med særligt fokus på børneskoletilbuddet (efter folkeskoleloven).

KOMMUNERNES FORVENTNINGER TIL BEHOV OG EFTERSPØRGSEL

Den gennemgående tilbagemelding på tværs af landet er en forventning om uændret efterspørgsel efter ydelser fra Center for Døvblindhed og Høretab.

I Nordjylland melder en kommune om fald i efterspørgslen.

Center for Høretab

Driftsherre: Region Syddanmark
 Målgruppe: Børn og unge med høretab
 Type Landsdækkende: LSV § 1 stk. 3 og SEL § 108
 Landsdelsdækkende: FSL § 20 stk. 3 og SEL § 67 nr. 2
 Finansiering: Undervisningstilbud er delvist objektivt finansieret.
 Specialrådgivning er objektivt finansieret.
 Øvrige tilbud er fuldt takstfinansierede.

Tabel 7: Oversigt over kapacitet og belægning for Center for Høretab

Tilbud	Paragraf	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
Skoleafdeling	FSL § 20 stk. 3	Pladstal	42	42	42	42	42
		Belægningsprocent	98,6%				
Elevhjem	SEL § 67 nr. 2	Pladstal	15	15	15	15	15
		Belægningsprocent	95,9%				
Skoleafdeling (tidligere Nyborgskolen)	LSV § 1 stk. 3	Pladstal	13	13	13	13	13
		Belægningsprocent	101,6%				
Boafsnit (tidligere Nyborgskolen)	SEL § 108	Pladstal	13	13	13	13	13
		Belægningsprocent	73,9%				

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi 2015, Fælleskommunalt sekretariat i de fem regioner, 2014.

Note: Pladserne på Skoleafdeling LSV § 1 stk. 3 samt Boafsnit, SEL § 108 har været udbudt fra 1. august 2013

Udbyderen forventer ikke ændringer i kapaciteten i årene fremover.

Region Syddanmark bemærker, at kapaciteten af pladser tilpasses efter den kommunale efterspørgsel, så jo mere konkrete tilkendegivelser regionen får om den fremtidige efterspørgsel efter disse tilbud, jo bedre et planlægningsgrundlag er der for justering af kapaciteten.

Pladserne på Skoleafdeling, LSV § 1, stk 3 samt Boafsnit § 108 er erstatning for de tidligere pladser på det landsdækkende tilbud Nyborgskolen. Pladserne har kun været udbudt fra 1. august 2013. Region Syddanmark har lukket det landsdækkende specialundervisningstilbud Nyborgskolen med udgangen af juli 2013.

KOMMUNERNES FORVENTNINGER TIL BEHOV OG EFTERSPØRGSEL

Den gennemgående tilbagemelding fra landets kommunerne omkring efterspørgslen efter ydelser fra Center fra Høretab er en forventning om en uændret efterspørgsel.

I Syddanmark melder en kommune om fald i efterspørgslen.

En enkelt kommune melder, at der med fordel kan hjemtages flere konsulentopgaver, opgaver som de lokale audiologopæder varetog indtil 2007. Ved at hjemtage disse opgaver kan tiden på landevejen reduceres.

Børneskolen Filadelfia

Driftsherre: Region Sjælland

Målgruppe: Børn i alderen 6-16 år indlagt på Epilepsihospitalets børneafdeling

Type: Landsdækkende

Finansiering: Undervisningstilbud er delvist objektivt finansieret.

Specialrådgivning er objektivt finansieret.

Tabel 8: Oversigt over kapacitet og belægning for Børneskolen Filadelfia

Tilbud	Paragraf	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
Specialundervisning	FSL § 20 stk. 3	Pladstal	11,5	11,5	11,5	11,5	11,5
Belægningsprocent			77,7%				

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi 2015, Fælleskommunalt sekretariat i de fem regioner, 2014.

Der er ingen forventede kapacitetsændringer på Børneskolen Filadelfia i 2014 og de kommende år.

KOMMUNERNES FORVENTNINGER TIL BEHOV OG EFTERSPØRGSEL

Generelt er vurderingen på tværs af landet, at efterspørgslen efter Kolonien Filadelfias ydelser i 2015 vil være uændret.

Enkelte kommuner bemærker, at de oplever et faldende behov.

Refsnæsskolen/Synscenter Refsnæs

Driftsherre: Region Sjælland

Målgruppe: Blinde og svagsynede børn og unge

Type: Landsdækkende

Finansiering: Undervisningstilbud er delvist objektivt finansieret.

Specialrådgivning er objektivt finansieret.

Tilbuddet varetager desuden et landsdækkende materialecenter, som fuldt objektivt finansieret.

Øvrige tilbud er fuldt takstfinansierede.

Tabel 9: Oversigt over kapacitet og belægning for Refsnæsskolen/Synscenter refsnæs

Tilbud	Paragraf	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
Undervisning	FSL § 20 stk. 3	Pladstal	30	20	20	20	20
		Belægningsprocent	70,4%				
Undervisning	LSV § 1 stk. 2	Pladstal	9	8	8	8	8
		Belægningsprocent	134,2%				
STU	STU	Pladstal	7	1	1	1	1
		Belægningsprocent	14,3%				
Døgnophold	SEL § 66 nr. 6 / § 107	Pladstal	38	27	27	27	27
		Belægningsprocent	79,4%				
Klubtilbud	SEL § 36	Pladstal	19,5	10,4	10,4	10,4	10,4
		Belægningsprocent	55,1%				

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi 2015, Fælleskommunalt sekretariat i de fem regioner, 2014.

KOMMUNERNES FORVENTNINGER TIL BEHOV OG EFTERSPØRGSEL

Generelt er vurderingen på tværs af landet, at efterspørgslen efter Synscenter Refsnæs, Synscenter Refnæs/rådgivning i 2015 vil være uændret.

Enkelte fremhæver, at behovet forventes stigende.

Der er stadig behov for uddannelse af forældre og medarbejdere.

Kofoedsminde

Driftsherre: Region Sjælland
 Målgruppe: Voksne domsfældte udviklingshæmmede
 Type: Landsdækkende
 Finansiering: Opholdstilbud er fuldt objektivt finansieret.
 Øvrige tilbud er fuldt takstfinansierede.

Tabel 10: Oversigt over kapacitet og belægning for Kofoedsminde

Tilbud	Paragraf	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
Sikret ophold	SEL § 108 stk. 6	Pladstal	34	34	34	34	34
		Belægningsprocent	96,8%				
Beskyttet beskæftigelse	SEL § 103	Pladstal	45	45	45	45	45
		Belægningsprocent					

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi 2015, Fælleskommunalt sekretariat i de fem regioner, 2014.

KOMMUNERNES FORVENTNINGER TIL BEHOV OG EFTERSPØRGSEL

Den gennemgående tilbagemelding fra landets kommuner omkring efterspørgslen efter Kofoedsmindes pladser, er en forventning om en uændret efterspørgsel, men hvor nogle kommuner forventer stigende behov.

En kommune forventer faldende behov.

En kommune fremhæver, at det på voksenområdet kan være vanskeligt at forudsige behovet for pladser. Samlet set ses en stigning i domsfældte udviklingshæmmede, men behovet for en plads på sikret afdeling er vanskeligt at forudsige.

CFD (Center for Døve)

Driftsherre: Gladsaxe Kommune

Målgruppe: Voksne døve og voksne med høretab

Type: Landsdækkende

Finansiering: De sociale tilbud er fuldt takstfinansierede.
Specialrådgivning er objektivt finansieret.**Tabel 11: Oversigt over kapacitet og belægning for CFD (Center for Døve)**

Tilbud	Paragraf	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
Beskyttet beskæftigelse	SEL § 103	Pladstal	67	64	64	64	64
		Belægningsprocent	73,4%				
Aktivitets- og samværstilbud	SEL § 104	Pladstal	62	62	62	62	62
		Belægningsprocent	87,4%				
Midlertidigt ophold	SEL § 107	Pladstal	5	5	5	5	5
		Belægningsprocent	79,0%				
Længerevarende ophold	SEL § 108	Pladstal	101	101	101	101	101
		Belægningsprocent	98,3%				

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi 2015, Fælleskommunalt sekretariat i de fem regioner, 2014.

Antallet af pladser på CFD's beskyttet beskæftigelse (§ 103) blev nedjusteret med 3 pladser fra 2013 til 2014. Derudover er der en forventning om uændret efterspørgsel.

KOMMUNERNES FORVENTNINGER TIL BEHOV OG EFTERSPØRGSEL

Den gennemgående tilbagemelding fra landets kommuner omkring efterspørgslen efter ydelser fra CFD (Center for Døve) er en forventning om en uændret efterspørgsel.

Der er kommuner som bemærker, at de forventer en faldende efterspørgsel. Årsagen hertil er blandt andet udbredelsen af Cochlear Implant-operationer.

Endvidere fremhæves, at på voksenområdet anvendes tilbudet i særligt vanskelige tilfælde.

Skolen på Kastelsvej

Driftsherre: Københavns Kommune

Målgruppe: Børne og unge med nedsat fysisk funktionsevne

Type: Landsdelsdækkende

Finansiering: Undervisningstilbud er delvist objektivt finansieret.

Tabel 12: Oversigt over kapacitet og belægning for Skolen på Kastelsvej

Tilbud	Paragraf	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
Undervisning	FSL § 20 stk. 3	Pladstal	33	32	29	24	21
		Belægningsprocent	99,4%				

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi 2015, Fælleskommunalt sekretariat i de fem regioner, 2014.

Der er en forventning om en faldende efterspørgsel i 2014 og de kommende år. Driftsherre bemærker følgende vedr. den faldende normering på Skolen på Kastelsvej: Teknologen indenfor bl.a. Cochlear-implantater er så udviklet, at færre børn forventes at få behov for skolegang på Kastelsvej. De kan derimod løbende inkluderes i den københavnske alment skole.

KOMMUNERNES FORVENTNINGER TIL BEHOV OG EFTERSPØRGSEL

Den gennemgående tilbagemelding fra landets kommuner omkring pladser på Skolen på Kastelsvej, er en forventning om, at efterspørgslen i 2015 vil være uændret .

Tilsvarende de øvrige tilbud målrettet hørehæmmede, bemærker flere kommuner, at de forventer en faldende efterspørgsel grundet øget udbredelse af Cochlear Implant-operationer.

Enkelte kommuner bemærker også i forhold til dette tilbud, at kommunernes gennemgående øget fokus på inklusion af børn og unge i normal- og lokal området, også kan få betydning for den fremtidige efterspørgsel efter denne type tilbud.

En kommune melder om forventet øget visitering til tilbuddet.

En kommune melder, at de ikke har behov for tilbuddet efter sommer 2015.

Børnecliniken

Driftsherre: Københavns Kommune
 Målgruppe: Førskolebørn med kommunikationsvanskeligheder
 Type: Landsdelsdækkende
 Finansiering: Undervisningstilbud er delvist objektivt finansieret.
 Specialrådgivning er objektivt finansieret.

Tabel 13: Oversigt over kapacitet og belægning for Institut for Børnecliniken

Tilbud	Paragraf	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
Udredning og kurser	-	Aktive sager	369				
		Udredninger	239				
		Kursister	288				

Børnecliniken er et efterspørgselsdrevet ambulant tilbud, der som udgangspunkt ikke arbejder med en fast kapacitet i antal pladser eller antal forløb.

Børnecliniken har i 2013 haft en jævn efterspørgsel på udredningsopgaver og en stigende efterspørgsel på generel rådgivning i form af kursusudbud og supervision. Børnecliniken har i 2013 afvist 191 ansøgere til kursus. Driftsherre forventer fremadrettet en tilsvarende efterspørgsel på udredningsopgaver og kursustilbud. Dog afventes den faktiske efterspørgsel i regi af VISO, som driftsherre forventer at skulle kontrakte med om fremtidige opgaver med virkning fra 1. juli 2014.

KOMMUNERNES FORVENTNINGER TIL BEHOV OG EFTERSPØRGSEL

Generelt er vurderingen på tværs af landet, at efterspørgslen efter Børneclinikens ydelser i 2015 vil være uændret.

Enkelte kommuner bemærker dog, at de forventer en lille stigning i efterspørgslen, mens andre kommuner modsat oplever en tendens i retning af en mindre fald i efterspørgslen blandt andet på grund af hjemtagelse af opgaven.

Det fremhæves, at Børnecliniken også benyttes til udredning af komplekse sager.

Endelig bemærkes det af en kommune, at Børnecliniken ikke anvendes, da kommunen har et godt samarbejde med audiologisk afdeling på Gentofte Hospital.

Institut for Blinde og Svagsynede

Driftsherre: Københavns Kommune
 Målgruppe: Voksne blinde og svagsynede
 Type: Landsdækkende
 Finansiering: Undervisningstilbud er delvist objektivt finansieret.
 Specialrådgivning er objektivt finansieret
 Øvrige tilbud er fuldt takstfinansierede.

Tabel 14: Oversigt over kapacitet og belægning for Institut for Blinde og Svagsynede

Tilbud	Paragraf	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
Aktivitets- og samværstilbud	SEL § 104	Pladstal	16	16	16	16	16
		Belægningsprocent	99,8%				
Erhvervsuddannelser	Erhvervsuddannelser	Pladstal	28	28	28	28	28
		Belægningsprocent	99,7%				
Længerevarende ophold	SEL § 108	Pladstal	7	7	7	7	7
		Belægningsprocent	113,2%				
Midlertidigt ophold	SEL § 107	Pladstal	19	19	19	19	19
		Belægningsprocent	87,2%				
STU	STU	Pladstal	10	10	10	10	10
		Belægningsprocent	91,3%				
Synsrehabilitering	Rehabilitering, § 85	Pladstal	7	7	7	7	7
		Belægningsprocent	92,6%				

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi 2015, Fælleskommunalt sekretariat i de fem regioner, 2014.

Driftsherre forventer ikke ændringer i efterspørgslen i 2014 og de kommende år.

KOMMUNERNES FORVENTNINGER TIL BEHOV OG EFTERSPØRGSEL

Den gennemgående tilbagemelding fra landets kommuner omkring efterspørgslen efter ydelser fra Institut for Blinde og Svagsynede er en forventning om en uændret efterspørgsel.

En kommune i hovedstadregionen melder om fremtidig stigende behov for tilbuddet.

Kommuner geografisk beliggende i hovedstadsregionen fremhæver, at Regeringens udmøntning af justeringerne af kommunalreformen bør følges nøje eventuelt med henblik på at skabe et tættere samarbejde i kommunalt regi på kommunikationsområdet for at sikre en opgavemasse, som gør opgaveløsningen og udviklingen heraf bæredygtig

Geelsgårdskolen

Driftsherre: Region Hovedstaden

Målgruppe: Børn og unge med svære fysiske funktionsnedsættelser og døvblinde børn og unge.

Type: Landsdelsdækkende

Finansiering: Undervisningstilbud til børn og unge er delvist objektivt finansieret.
Øvrige tilbud er fuldt takstfinansierede.

Tabel 15: Oversigt over kapacitet og belægning for Geelsgårdskolen

Tilbud	Paragraf	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
Undervisning på døgntilbud	FSL § 20 stk. 3	Pladstal	78	85	85	85	85
		Belægningsprocent	106,3%				
STU	STU	Pladstal	18	11	11	11	11
		Belægningsprocent	84,2%				
Døgntilbud	SEL § 66 nr. 6	Pladstal	7	7	7	7	7
		Belægningsprocent	100,9%				
Aflastningstilbud	SEL § 66 nr. 6 afl	Pladstal	7	7	7	7	7
		Belægningsprocent	368,4%				
Klubtilbud	SEL § 36	Pladstal	62	69	69	69	69
		Belægningsprocent	108,0%				
Aktivitets- og samværstilbud	SEL § 104	Pladstal	11	10	10	10	10
		Belægningsprocent	106,0%				

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi 2015, Fælleskommunalt sekretariat i de fem regioner, 2014.

I forhold til Undervisning på døgntilbud samt Klubtilbud forventes en stigende efterspørgsel. Der forventes en faldende efterspørgsel på STU samt aktivitets- og samværstilbud.

KOMMUNERNES FORVENTNINGER TIL BEHOV OG EFTERSPØRGSEL

Generelt er vurderingen på tværs af landet, at efterspørgslen efter Geelsgårdskolens pladser i 2015 vil være uændret.

Enkelte kommuner i hovedstadsregionen bemærker, at efterspørgslen er svagt faldende blandt andet fordi man benytter andre skoler, fx i nærområdet.

En kommune fremhæver, at efterspørgslen har været stigende særligt grundet stærke forældreønsker.

Sikrede afdelinger

Driftsherrer: De fem regioner og Københavns Kommune
 Målgruppe: Domsanbragte børn og unge samt børn og unge med særligt behov for observation m.v.
 Type: Landsdækkende
 Finansiering: Forvaltningsanbringelse er fuldt takstfinansieret.
 Domsanbringelse er delvist objektivt finansieret.

Tabel 16: Kapacitet og belægning på sikrede afdelinger 2013-2017

Tilbud	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
Københavns Kommune						
Sønderbro	Pladstal	18	18	18	18	18
	Pladsforbrug samlet	16,10				
	Belægningsprocent	89,4%				
	Pladsforbrug Syddanmark	0,25				
	Pladsforbrug Midtjylland	0,00				
	Pladsforbrug Nordjylland	0,00				
	Pladsforbrug Sjælland	0,93				
	Pladsforbrug Hovedstaden	14,83				
	Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0,09				
Region Nordjylland						
Kompasset	Pladstal	8	8	8	8	8
	Pladsforbrug samlet	6,26				
	Belægningsprocent	78,2%				
	Pladsforbrug Syddanmark	1,32				
	Pladsforbrug Midtjylland	1,87				
	Pladsforbrug Nordjylland	2,44				
	Pladsforbrug Sjælland	0,08				
	Pladsforbrug Hovedstaden	0,22				
	Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0,33				
Region Midtjylland						
Grenen - alm. Sikrede	Pladstal	10	10	10	10	10
	Pladsforbrug samlet	9,88				
	Belægningsprocent	98,8%				
	Pladsforbrug Syddanmark	3,58				
	Pladsforbrug Midtjylland	3,74				
	Pladsforbrug Nordjylland	0,72				
	Pladsforbrug Sjælland	1,45				
	Pladsforbrug Hovedstaden	0,39				
	Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0,0				
Grenen - særligt Sikrede	Pladstal	5	5	5	5	5
	Pladsforbrug samlet	3,80				
	Belægningsprocent	76,1%				
	Pladsforbrug Syddanmark	0,8				
	Pladsforbrug Midtjylland	0,88				
	Pladsforbrug Nordjylland	0,0				
	Pladsforbrug Sjælland	0,8				
	Pladsforbrug Hovedstaden	1,32				
	Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0				
Koglen	Pladstal	10	10	10	10	10
	Pladsforbrug samlet	9,55				
	Belægningsprocent	95,5%				
	Pladsforbrug Syddanmark	3,85				
	Pladsforbrug Midtjylland	3,80				
	Pladsforbrug Nordjylland	1,04				
	Pladsforbrug Sjælland	0,0				
	Pladsforbrug Hovedstaden	0,87				
	Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0,0				

Tabel 16: Kapacitet og belægning på sikrede afdelinger 2012-2016 ...fortsat

Tilbud	Tekst	2013	2014	2015	2016	2017
Region Syddanmark						
Egely - alm. sikrede (inkl. sociale pladser)	Pladstal	14	14	14	14	14
	Pladsforbrug samlet	12,6				
	Belægningsprocent	89,6%				
	Pladsforbrug Syddanmark	6,91				
	Pladsforbrug Midtjylland	1,46				
	Pladsforbrug Nordjylland	0,25				
	Pladsforbrug Sjælland	0,85				
	Pladsforbrug Hovedstaden	2,54				
	Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0,53				
Egely – særligt sikrede 5(inkl. sociale pladser)	Pladstal	5	5	5	5	5
	Pladsforbrug samlet	4,32				
	Belægningsprocent	86,4%				
	Pladsforbrug Syddanmark	0,83				
	Pladsforbrug Midtjylland	0,10				
	Pladsforbrug Nordjylland	0				
	Pladsforbrug Sjælland	1,04				
	Pladsforbrug Hovedstaden	2,08				
	Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0,28				
Region Sjælland						
Bakkegården	Pladstal	20	20	20	20	20
	Pladsforbrug samlet	11,97				
	Belægningsprocent	59,8%				
	Pladsforbrug Syddanmark	0,38				
	Pladsforbrug Midtjylland	1,33				
	Pladsforbrug Nordjylland	0				
	Pladsforbrug Sjælland	3,36				
	Pladsforbrug Hovedstaden	6,90				
	Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0				
Stevnsfortet	Pladstal	15	15	15	15	15
	Pladsforbrug samlet	12,82				
	Belægningsprocent	85,5%				
	Pladsforbrug Syddanmark	1,16				
	Pladsforbrug Midtjylland	0				
	Pladsforbrug Nordjylland	0				
	Pladsforbrug Sjælland	4,54				
	Pladsforbrug Hovedstaden	7,12				
	Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0				
Region Hovedstaden						
Sølager	Pladstal	21	21	21	21	21
	Pladsforbrug samlet	18,24				
	Belægningsprocent	86,9%				
	Pladsforbrug Syddanmark	1,07				
	Pladsforbrug Midtjylland	0				
	Pladsforbrug Nordjylland	0				
	Pladsforbrug Sjælland	2,78				
	Pladsforbrug Hovedstaden	10,83				
	Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	3,56				

Kilde: Kommunale og regionale indberetninger om kapacitet og belægning til Udviklingsstrategi 2015, Fælleskommunalt sekretariat i de fem regioner, 2014.

BEMÆRKNINGER FRA DRIFTSHERRER:

Kompasset, Region Nordjylland:

Der har været en stigende belægning på Kompasset henover 2013 og der har i sidste halvdel af 2013 været flere perioder med fuld udnyttelse af kapaciteten. Det har betydet flere situationer, hvor unge har måttet viderevisiteres på grund af fuld belægning.

Grenen, Region Midtjylland:

Kapaciteten af pladser tilpasses den kommunale efterspørgsel. Den særlige sikrede afdeling er den eneste særligt sikrede afdeling for unge med psykiatriske lidelser, og har derfor en landsdækkende funktion.

Koglen, Region Midtjylland:

Kapaciteten af pladser tilpasses den kommunale efterspørgsel.

Egely, Region Syddanmark:

Drøftelser af udvikling på de sikrede institutioner sker med det af kommunerne nedsatte koordinationsforum og med øvrige driftsherrer gennem Danske Regioner, hvor udviklingen i belægning mm. følges løbende, jf. bl.a. den aftalte fælles tekst vedr. de sikrede institutioner, rammeaftale 2015. Der er i efteråret 2013 rettet politisk henvendelse fra regionen til socialministeren vedr. udfordringer omkring magtanvendelsesreglerne på de sikrede institutioner, i forhold til at forhindre tilstedeværelse af ikke-tilladte effekter, rusmidler mm. Dette er formidlet og indgår nu i det af regeringen nedsatte magtanvendelsesudvalg, der pt. ser på magtanvendelsesreglerne på hele børn- og ungeområdet. Dette udvalg har primo januar 2014 således aflagt besøg på Egely.

Bakkegården, Region Sjælland

Den opgjorte belægningsprocent på Bakkegården tegner ikke et retvisende billede, idet Region Sjælland løbende tilpasser ressourceforbruget til den aktuelle belægning. Ved takstmæssigt overskud – underbelægning – tilbagebetales kommunerne. Således er der i 2013 for året 2012 til landets kommuner tilbagebetalt ca. 5,24 mio. kr. fsva. Stevnstortet og ca. 3,1 mio. kr. fsva. Bakkegården. Årsagen til at der budgetteres med 20 pladser på Bakkegården, selvom belægningen i perioder er lavere, er, at Bakkegården har akut modtagepligt. Endvidere kan det oplyses, at der er sket en harmonisering af serviceniveauet på Bakkegården og Stevnstortet, således at de ordinære driftsudgifter pr. plads nærmer sig samme niveau. Dette medfører, at udgifterne pr. plads pr. døgn på Bakkegården er reduceret i år.

Synscenter Refsnæs, Region Sjælland

En særlig udfordring på Synscenter Refsnæs er sammenhængen mellem den landsdækkende specialrådgivning, der er objektivt finansieret og skole-, klub- og botilbud, der er takstfinansieret. Udfordringen er, at den knowhow, der trækkes på i specialrådgivningen, udvikles i skole-, klub- og botilbuddet. Fx løsninger på IKT området. De afprøves og udvikles som del af indsatsen for de børn der har ophold på Refsnæs og er grundlag for den rådgivning der gives de enkeltintegrerede børn i deres hjem og i kommunale daginstitutioner, folkeskoler mv.

Igennem de sidste 2 år har Region Sjælland arbejdet med udviklingsprojekt, der igennem nye ydelser til kommunerne skal sikre specialrådgivningen den praksistilknytning, der er dens faglige grundlag. Som eksempler kan nævnes korte og intensive skoleophold og et efterskolelignende tilbud til de blinde/svagtseende teenagebørn. Udviklingsprojektet har været gennemført uden at de kapacitetstilpasninger, der under normale vilkår ville følge af stigende belægning, er gennemført i fuld skala. Dette har været begrundet i dels i uklarhed om den fremtidige finansiering og dels for at sikre udviklingsprojektet de fornødne udviklingsressourcer

Som det fremgår, er pladstal i 2014 tilpasset efterspørgslen.

KOMMUNERNES FORVENTNINGER TIL BEHOV OG EFTERSPØRGSEL

Den gennemgående tilbagemelding fra landets kommuner omkring pladser sikrede afdelinger, er en forventning om, at efterspørgslen i 2015 vil være uændret.

Dog fremhæver flere kommuner på tværs af landet, at det alene er med afsæt i lægehenviisning eller efter domsafsigelse, at der bliver trukket på de sikrede afdelinger.

Kommunerne oplever det derfor svært at kunne prognosticere på, hvordan henvisnings- og domsmønstre vil være i 2015. På nuværende tidspunkt er antallet af varetægtsfængslinger faldende, men det er endnu for tidligt at sige, om denne udvikling vil fortsætte, idet området hurtigt kan ændre sig. En kommune fremhæver at det kan være svært at planlægge da sagerne kommer i "stimer", og at det kan være svært at få placering i nærmiljøet.

Enkelte kommuner oplever således en tendens til fald i efterspørgslen, mens enkelte andre bemærker, at der er forventet en mindre stigning i forbruget af de sikrede pladser. Det er særligt kommuner med asylcentre der melder om en stigning i efterspørgslen, da der kommer mange udsatte uledsagede flygtningebørn- og unge. Der er ikke nødvendigvis tale om langvarige pladser, men om akutpladser.

En kommune fra region Sjælland fremhæver, at de forventer, at de sikrede afdelinger tilpasser kvalitet og indhold, så der er overensstemmelse mellem udbud og efterspørgsel.

Bilag 1: Oversigt over belægning på de Lands- og landsdelsdækkende tilbud

Bilaget viser belægningen på lands- og landsdelsdækkende tilbud i 2013 opgjort efter, hvilken region borgerne i de pågældende tilbud kommer fra. Oversigten er eksklusiv Børnekliviken.

Tilbud	Center for Døvblindhed og Høretab		
Målgruppe	Børn, unge og voksne med medfødt døvblindhed og høretab		
Type	Døvblindhed: landsdækkende, Høretab: Landsdelsdækkende		
Paragraf		Tekst	2013
FSL §20 stk. 3	Børn og Unge (Døvblindhed)	Pladstal	11
		Pladsforbrug samlet	7,2
		Belægningsprocent	65,1%
		Pladsforbrug Syddanmark	0
		Pladsforbrug Midtjylland	1,6
		Pladsforbrug Nordjylland	4
		Pladsforbrug Sjælland	1,6
		Pladsforbrug Hovedstaden	0
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0
LSV § 1 stk. 2.	Voksne (Døvblindhed)	Pladstal	42
		Pladsforbrug samlet	42,5
		Belægningsprocent	101,1%
		Pladsforbrug Syddanmark	5
		Pladsforbrug Midtjylland	9,2
		Pladsforbrug Nordjylland	12
		Pladsforbrug Sjælland	4,7
		Pladsforbrug Hovedstaden	10
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	1,6
SEL § 67 nr. 2	Børn og Unge (Døvblindhed)	Pladstal	10
		Pladsforbrug samlet	7
		Belægningsprocent	69,9%
		Pladsforbrug Syddanmark	0
		Pladsforbrug Midtjylland	0,39
		Pladsforbrug Nordjylland	4,6
		Pladsforbrug Sjælland	2
		Pladsforbrug Hovedstaden	0
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0
SEL § 107	Børn og Unge (Døvblindhed)	Pladstal	11
		Pladsforbrug samlet	18,1
		Belægningsprocent	164,4%
		Pladsforbrug Syddanmark	1,3
		Pladsforbrug Midtjylland	5,4
		Pladsforbrug Nordjylland	3,7
		Pladsforbrug Sjælland	2,9
		Pladsforbrug Hovedstaden	3
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	1,9
SEL § 108	Børn og Unge (Døvblindhed)	Pladstal	28,4
		Pladsforbrug samlet	28,3
		Belægningsprocent	99,5%
		Pladsforbrug Syddanmark	4,1
		Pladsforbrug Midtjylland	6,3
		Pladsforbrug Nordjylland	7,3
		Pladsforbrug Sjælland	2,1
		Pladsforbrug Hovedstaden	8,4
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0,1

Tilbud	Center for Døvblindhed og Høretab		
Målgruppe	Børn, unge og voksne med medfødt døvblindhed og høretab		
Type	Døvblindhed: landsdækkende, Høretab: Landsdelsdækkende		
Paragraf		Tekst	2013
SEL § 104	Voksne (Døvblindhed)	Pladstal	31
		Pladsforbrug samlet	39,4
		Belægningsprocent	127%
		Pladsforbrug Syddanmark	4,5
		Pladsforbrug Midtjylland	9,5
		Pladsforbrug Nordjylland	9,5
		Pladsforbrug Sjælland	4,1
		Pladsforbrug Hovedstaden	10,3
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	1,5
FSL § 20 stk. 3	Børn og Unge (Høretab)	Pladstal	16
		Pladsforbrug samlet	13,2
		Belægningsprocent	82,3%
		Pladsforbrug Syddanmark	0
		Pladsforbrug Midtjylland	0
		Pladsforbrug Nordjylland	13,2
		Pladsforbrug Sjælland	0
		Pladsforbrug Hovedstaden	0
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0
LSV § 1 stk. 2	Voksne (Høretab)	Pladstal	50
		Pladsforbrug samlet	68,1
		Belægningsprocent	136,1%
		Pladsforbrug Syddanmark	3,4
		Pladsforbrug Midtjylland	14,1
		Pladsforbrug Nordjylland	49,4
		Pladsforbrug Sjælland	0
		Pladsforbrug Hovedstaden	1,2
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0
SEL § 67 nr. 2	Børn og Unge (Høretab)	Pladstal	8
		Pladsforbrug samlet	5,63
		Belægningsprocent	70,4%
		Pladsforbrug Syddanmark	0
		Pladsforbrug Midtjylland	0
		Pladsforbrug Nordjylland	5,63
		Pladsforbrug Sjælland	0
		Pladsforbrug Hovedstaden	0
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0

Tilbud	Center for Høretab		
Målgruppe	Høretab		
Type	Landsdækkende: LSV § 1. stk. 3 og SEL § 108		
Paragraf	Landsdelsdækkende: FSL § 20 stk. 3 og SEL § 67, nr. 2.	Tekst	2013
FSL § 20 stk. 3	Børn og Unge	Pladstal	42
		Pladsforbrug samlet	41,4
		Belægningsprocent	98,6%
		Pladsforbrug Syddanmark	33,4
		Pladsforbrug Midtjylland	5,4
		Pladsforbrug Nordjylland	0,5
		Pladsforbrug Sjælland	0
		Pladsforbrug Hovedstaden	1
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	1
SEL § 67, nr. 2.	Børn og Unge	Pladstal	15
		Pladsforbrug samlet	14,38
		Belægningsprocent	95,9%
		Pladsforbrug Syddanmark	9,8
		Pladsforbrug Midtjylland	2,6
		Pladsforbrug Nordjylland	0
		Pladsforbrug Sjælland	0
		Pladsforbrug Hovedstaden	1
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	1
LSV § 1. stk. 3	Voksen	Pladstal	13
		Pladsforbrug samlet	13,2
		Belægningsprocent	101,6%
		Pladsforbrug Syddanmark	5,6
		Pladsforbrug Midtjylland	3,6
		Pladsforbrug Nordjylland	0
		Pladsforbrug Sjælland	3
		Pladsforbrug Hovedstaden	1
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0
SEL § 108	Voksen	Pladstal	13
		Pladsforbrug samlet	9,6
		Belægningsprocent	73,9%
		Pladsforbrug Syddanmark	2
		Pladsforbrug Midtjylland	3,6
		Pladsforbrug Nordjylland	0
		Pladsforbrug Sjælland	3
		Pladsforbrug Hovedstaden	1
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0

Tilbud	Børneskolen Filadelfia		
Målgruppe	Børn i alderen 6- 16 år indlagt på Epilepsihospitalet		
Type	Landsdækkende		
Paragraf		Tekst	2013
FSL §20 stk. 3	Børn og Unge	Pladstal	11,5
		Pladsforbrug samlet	8,9
		Belægningsprocent	77,7%
		Pladsforbrug Syddanmark	1,3
		Pladsforbrug Midtjylland	2,1
		Pladsforbrug Nordjylland	0,8
		Pladsforbrug Sjælland	2,9
		Pladsforbrug Hovedstaden	1,8
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0
Tilbud	Refsnæsskolen/ Synscenter Refsnæs		
Målgruppe	Blinde og svagtsynede		
Type	Landsdækkende		
Paragraf		Tekst	2013
FSL §20 stk. 3	Børn og Unge	Pladstal	30
		Pladsforbrug samlet	21,1
		Belægningsprocent	70,4%
		Pladsforbrug Syddanmark	0,2
		Pladsforbrug Midtjylland	2,3
		Pladsforbrug Nordjylland	0
		Pladsforbrug Sjælland	15,1
		Pladsforbrug Hovedstaden	3,5
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0
LSV § 1 stk. 2	Børn og Unge	Pladstal	9
		Pladsforbrug samlet	12,1
		Belægningsprocent	134,2%
		Pladsforbrug Syddanmark	1,5
		Pladsforbrug Midtjylland	1
		Pladsforbrug Nordjylland	1
		Pladsforbrug Sjælland	4
		Pladsforbrug Hovedstaden	4,6
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0
SEL § 36	Børn og Unge	Pladstal	19,5
		Pladsforbrug samlet	10,7
		Belægningsprocent	55,1%
		Pladsforbrug Syddanmark	0
		Pladsforbrug Midtjylland	0
		Pladsforbrug Nordjylland	0
		Pladsforbrug Sjælland	10,7
		Pladsforbrug Hovedstaden	0
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0
SEL § 67 nr. 2/ § 107	Børn og Unge	Pladstal	38
		Pladsforbrug samlet	30,2
		Belægningsprocent	79,4%
		Pladsforbrug Syddanmark	2,7
		Pladsforbrug Midtjylland	3,3
		Pladsforbrug Nordjylland	0,8
		Pladsforbrug Sjælland	12,7
		Pladsforbrug Hovedstaden	10,7
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0

Tilbud	Refsnæsskolen/ Synscenter Refsnæs		
Målgruppe	Blinde og svagtsynede		
Type	Landsdækkende		
Paragraf		Tekst	2013
STU	Børn og Unge	Pladstal	7
		Pladsforbrug samlet	1
		Belægningsprocent	14,3%
		Pladsforbrug Syddanmark	0
		Pladsforbrug Midtjylland	0
		Pladsforbrug Nordjylland	0
		Pladsforbrug Sjælland	0
		Pladsforbrug Hovedstaden	1
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0
Tilbud	Koedsminde		
Målgruppe	Domsfældte udviklingshæmmede		
Type	Landsdækkende		
Paragraf		Tekst	2013
SEL § 103	Voksen	Pladstal	45
		Pladsforbrug samlet	43,6
		Belægningsprocent	96,8%
		Pladsforbrug Syddanmark	11,2
		Pladsforbrug Midtjylland	8
		Pladsforbrug Nordjylland	3
		Pladsforbrug Sjælland	8
		Pladsforbrug Hovedstaden	11,3
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	2
SEL § 108 stk. 6	Voksen	Pladstal	34
		Pladsforbrug samlet	
		Belægningsprocent	
		Pladsforbrug Syddanmark	
		Pladsforbrug Midtjylland	
		Pladsforbrug Nordjylland	
		Pladsforbrug Sjælland	
		Pladsforbrug Hovedstaden	
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	
Tilbud	CFD (Center for Døve)		
Målgruppe	Døve og høretab		
Type	Landsdækkende		
Paragraf		Tekst	2013
SEL § 103	Voksen	Pladstal	67
		Pladsforbrug samlet	49,2
		Belægningsprocent	73,4%
		Pladsforbrug Syddanmark	13,8
		Pladsforbrug Midtjylland	4,5
		Pladsforbrug Nordjylland	2
		Pladsforbrug Sjælland	7,1
		Pladsforbrug Hovedstaden	21,8
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0
SEL § 104	Voksen	Pladstal	62
		Pladsforbrug samlet	54,2
		Belægningsprocent	87,4%
		Pladsforbrug Syddanmark	4,6
		Pladsforbrug Midtjylland	6,4
		Pladsforbrug Nordjylland	1,4
		Pladsforbrug Sjælland	10,4
		Pladsforbrug Hovedstaden	31,4
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0

Tilbud Målgruppe Type	CFD (Center for Døve) Døve og høretab Landsdækkende		
Paragraf		Tekst	2013
SEL § 107	Voksen	Pladstal	5
		Pladsforbrug samlet	4
		Belægningsprocent	79%
		Pladsforbrug Syddanmark	1,1
		Pladsforbrug Midtjylland	0
		Pladsforbrug Nordjylland	0
		Pladsforbrug Sjælland	0,5
		Pladsforbrug Hovedstaden	2,3
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0
SEL § 108	Voksen	Pladstal	101
		Pladsforbrug samlet	99,3
		Belægningsprocent	98,3%
		Pladsforbrug Syddanmark	18,4
		Pladsforbrug Midtjylland	11,4
		Pladsforbrug Nordjylland	4
		Pladsforbrug Sjælland	18
		Pladsforbrug Hovedstaden	47,5
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0
Tilbud Målgruppe Type	Skolen på Kastelsvej Nedsat fysisk funktionsevne Landsdelsdækkende		
Paragraf		Tekst	2013
FSL § 20 stk. 3	Børn og Unge	Pladstal	33
		Pladsforbrug samlet	32,8
		Belægningsprocent	99,4%
		Pladsforbrug Syddanmark	0
		Pladsforbrug Midtjylland	0
		Pladsforbrug Nordjylland	0
		Pladsforbrug Sjælland	2,7
		Pladsforbrug Hovedstaden	30,1
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0
Tilbud Målgruppe Type	Institut for Blinde og svagsynede Blinde og svagsynede Landsdækkende		
Paragraf		Tekst	2013
Erhvervsuddannelser	Voksen	Pladstal	28
		Pladsforbrug samlet	27,9
		Belægningsprocent	99,7%
		Pladsforbrug Syddanmark	0,3
		Pladsforbrug Midtjylland	0,8
		Pladsforbrug Nordjylland	0,2
		Pladsforbrug Sjælland	4,5
		Pladsforbrug Hovedstaden	21,8
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0,4
Rehabilitering § 85	Voksen	Pladstal	7
		Pladsforbrug samlet	6,48
		Belægningsprocent	92,6%
		Pladsforbrug Syddanmark	0
		Pladsforbrug Midtjylland	0
		Pladsforbrug Nordjylland	0,4
		Pladsforbrug Sjælland	0
		Pladsforbrug Hovedstaden	6
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0,1

Tilbud	Institut for Blinde og svagsynede		
Målgruppe	Blinde og svagsynede		
Type	Landsdækkende		
Paragraf		Tekst	2013
SEL § 104	Voksen	Pladstal	16
		Pladsforbrug samlet	16
		Belægningsprocent	99,8%
		Pladsforbrug Syddanmark	1
		Pladsforbrug Midtjylland	0
		Pladsforbrug Nordjylland	0
		Pladsforbrug Sjælland	2,6
		Pladsforbrug Hovedstaden	12,4
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0
SEL § 107	Voksen	Pladstal	19
		Pladsforbrug samlet	16,6
		Belægningsprocent	87,2%
		Pladsforbrug Syddanmark	0,6
		Pladsforbrug Midtjylland	0,4
		Pladsforbrug Nordjylland	1
		Pladsforbrug Sjælland	3,3
		Pladsforbrug Hovedstaden	10
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	1,4
SEL § 108	Voksen	Pladstal	7
		Pladsforbrug samlet	7,9
		Belægningsprocent	113,2%
		Pladsforbrug Syddanmark	1
		Pladsforbrug Midtjylland	0
		Pladsforbrug Nordjylland	0
		Pladsforbrug Sjælland	4,5
		Pladsforbrug Hovedstaden	2,4
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0
STU	Voksen	Pladstal	10
		Pladsforbrug samlet	9,1
		Belægningsprocent	91,3%
		Pladsforbrug Syddanmark	0,5
		Pladsforbrug Midtjylland	0
		Pladsforbrug Nordjylland	0
		Pladsforbrug Sjælland	1,5
		Pladsforbrug Hovedstaden	6,8
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0,4
Tilbud	Geelsgårdsskolen		
Målgruppe	Svære fysiske funktionsnedsættelser og døvblinde		
Type	Landsdelsdækkende		
Paragraf		Tekst	2013
SEL § 36	Børn og Unge	Pladstal	62
		Pladsforbrug samlet	67
		Belægningsprocent	108%
		Pladsforbrug Syddanmark	0
		Pladsforbrug Midtjylland	0
		Pladsforbrug Nordjylland	0
		Pladsforbrug Sjælland	2,3
		Pladsforbrug Hovedstaden	64,7
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0

Tilbud	Geelsgårdsskolen		
Målgruppe	Svære fysiske funktionsnedsættelser og døvblinde		
Type	Landsdelsdækkende		
Paragraf		Tekst	2013
FSL § 20 stk. 3	Børn og Unge	Pladstal	78
		Pladsforbrug samlet	83
		Belægningsprocent	106,3%
		Pladsforbrug Syddanmark	0
		Pladsforbrug Midtjylland	0
		Pladsforbrug Nordjylland	0
		Pladsforbrug Sjælland	4,1
		Pladsforbrug Hovedstaden	78,8
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0
STU	Voksen	Pladstal	18
		Pladsforbrug samlet	15,2
		Belægningsprocent	84,2%
		Pladsforbrug Syddanmark	0
		Pladsforbrug Midtjylland	0
		Pladsforbrug Nordjylland	0
		Pladsforbrug Sjælland	1
		Pladsforbrug Hovedstaden	14,2
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0
SEL § 104	Børn og Unge	Pladstal	11
		Pladsforbrug samlet	11,7
		Belægningsprocent	106%
		Pladsforbrug Syddanmark	0
		Pladsforbrug Midtjylland	0
		Pladsforbrug Nordjylland	0
		Pladsforbrug Sjælland	0
		Pladsforbrug Hovedstaden	11,7
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0
SEL § 66 nr. 6	Børn og Unge	Pladstal	7
		Pladsforbrug samlet	7,1
		Belægningsprocent	100,9%
		Pladsforbrug Syddanmark	0
		Pladsforbrug Midtjylland	0
		Pladsforbrug Nordjylland	0
		Pladsforbrug Sjælland	0,4
		Pladsforbrug Hovedstaden	6,7
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0
SEL § 66 nr. 6 afl	Børn og Unge	Pladstal	7
		Pladsforbrug samlet	25,8
		Belægningsprocent	368,4%
		Pladsforbrug Syddanmark	0
		Pladsforbrug Midtjylland	0
		Pladsforbrug Nordjylland	0
		Pladsforbrug Sjælland	0
		Pladsforbrug Hovedstaden	25,8
		Pladsforbrug andre (Færøerne, Grønland mv.)	0

Rammeaftale 2015, Udviklingsstrategi
Bilag 4

**Organisering af den tværkommunale koordinering på
det specialiserede socialområde**

Indholdsfortegnelse:

1. Sammenfatning	2
2. Rammeaftaler fremover	3
3. Politiske fora	4
4. Brugerorganisationer	4
5. Kommunaldirektørnetværket	4
6. DASSOS	4
7. Forretningsudvalget	5
8. Sekretariat for rammeaftaler	6
9. Takstgruppen	7
10. Myndighedsnetværk og Chefnetværk	7
11. Kommunikation	8
12. Figur - den fremtidige organisering på det specialiserede socialområde	9

1. Sammenfatning

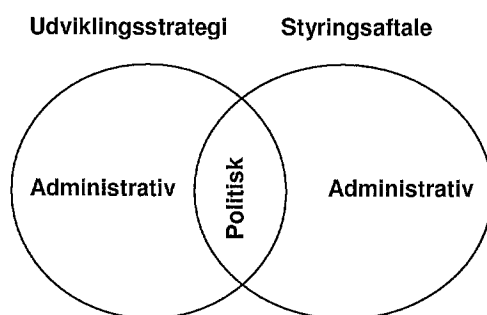
Dette notat indeholder en beskrivelse af, hvorledes den fælles kommunale opgave omkring koordinering af det specialiserede social- og specialundervisningsområde organiseres. Notatet giver en kort status på den politiske organisering, hvorefter de væsentligste opgaver og deltagerkredsen i de administrative fora, der er nedsat på det specialiserede socialområde i regionen oplistes. Slutteligt behandles kort kommunikation og klyngestruktur.

De centrale elementer er følgende:

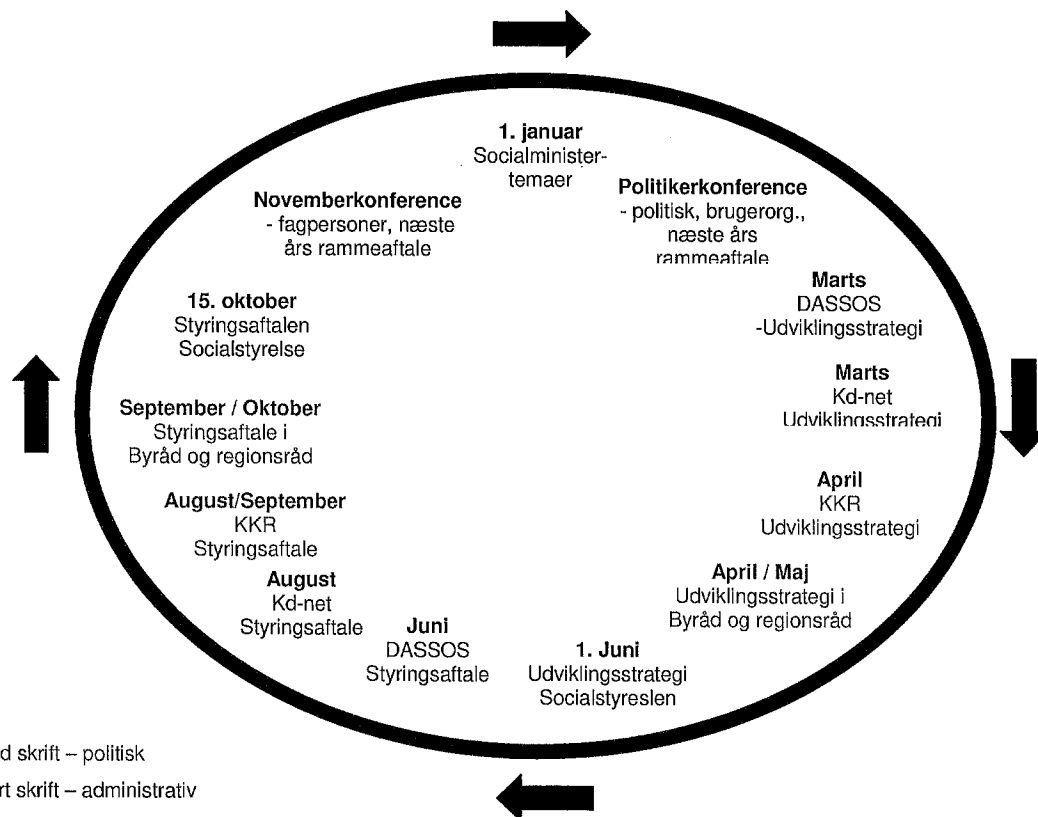
1. DASSOS (Den Administrative Styregruppe for Social- Og Specialundervisningsområdet)
- 1 direktør-repræsentant på strategisk niveau fra hver kommune og Region Midtjylland.
2. Forretningsudvalget.
3. Novemberkonference for direktørkredsen og administrative ledere, der sætter fokus på aktuelle problemstillinger og udviklingsområder for det efterfølgende års rammeaftaler.
4. Politikerkonference for politikere og brugerorganisationer, der udstikker rammerne for det efterfølgende års rammeaftaler.
5. Myndighedsnetværk/Chefnetværk involveres mere i aktuelle faglige spørgsmål i relation til rammeaftlearbejdet.
6. Kommunikation på området får fremadrettet et særligt fokus.

2. Rammeaftaler fremover

Rammeaftalerne består fra 2012 af en faglig udviklingsdel (Udviklingsstrategien) og en kapacitets- og økonomistyringsdel (Styringsaftalen). Udviklingsstrategien og Styringsaftalen vil tidsmæssigt være adskilt, men skal i høj grad spille sammen. Væsentligt i forhold til rammeaftalerne fremover bliver det politiske niveau, som i højere grad skal på banen, end det hidtil har været tilfældet. Med sundhedsaftalerne som inspiration foreslås det derfor, at rammeaftalerne fremover bliver opdelt i henholdsvis en politisk- og en administrativ del:

Et årshjul for rammeaftalearbejdet vil fremover i grove træk blive som skitseret herunder.

I perioden november-januar drøftes fokusområder for det kommende års udviklingsstrategi desuden i Dialogforum. Efterfølgende drøftes fokusområder i de lokale handicapråd.

3. Politiske fora

Rammeaftalerne skal godkendes i den enkelte kommunalbestyrelse og i Regionsrådet forud for indsendelse til Socialstyrelsen. KKR godkender forslag til rammeaftale forud for udsendelse til lokal godkendelse.

Jf. årshjulet for rammeaftaler, afholdes en årlig politisk konference i starten af året, hvor det lokale politiske niveau, herunder fagudvalgene på området, inddrages i drøftelse af det kommende års Udviklingsstrategi og Styringsaftale, herunder det kommende års fokus- og udviklingsområder.

Dialogforum Midtjylland, der er et forum hvor KKR's formandskab og repræsentanter for Danske Handicaporganisationer samt Skole og Forældre mødes og drøfter udviklingen af indsatser og de tilbud, der skal stilles til rådighed på tværs af kommuner på social- og specialundervisningsområdet, indbydes til den årlige politiske konference og kan fremsende forslag om fokus- og udviklingsområder i det kommende års udviklingsstrategi.

4. Brugerorganisationer

Et godt samarbejde med brugerorganisationerne om tilbuddene samt om ændrede behov og ønsker, er fortsat centralt. I forbindelse med udarbejdelsen af rammeaftalerne, inviteres formand og næstformand for de lokale brugerorganisationer til Politikerkonferencen, jf. årshjulet, hvor de – sammen med de lokale politiske repræsentanter, har mulighed for at drøfte det kommende års fokus- og udviklingsområder.

5. Kommunaldirektørnetværket

Behandler forslag til Udviklingsstrategi og Styringsaftale inden fremsendelse til KKR.

6. DASSOS

Den Administrative Styregruppe for Social Og Specialundervisningsområdet (DASSOS) er et overordnet forum, som på administrativt niveau behandler sager af overordnet strategisk betydning. DASSOS vil endvidere behandle sager af væsentlig økonomisk, organisatorisk eller kvalitetsmæssig betydning. DASSOS forbereder sager til Kd-net og KKR.

DASSOS bemannes med 1 direktørrepræsentant på strategisk niveau fra hver kommune i regionen og Region Midtjylland samt KKR-konsulent og konsulent fra Sekretariat for rammeaftaler (referent). DASSOS mødes 4 gange årligt samt deltager i henholdsvis Novemberkonferencen og Politikerkonferencen. Møderne foregår på direktørniveau. Kontinuitet i deltagerkredsen er afgørende, hvorfor der kun sendes stedfortrædere i det omfang, det har relevans for dagsordenen. Dagsorden, bilag og referater fra møderne udsendes til alle på maillisten (Sekretariat for rammeaftaler administrerer maillisten), ligesom de offentliggøres på www.socialportalen.viborg.dk, jf. kapitel om kommunikation.

Erfaringen har vist, at den enkelte driftsherre i visse tilfælde, har brug for en hurtig afklaring i forhold til konkrete kapacitetsjusteringer. Derfor skal forslag til kapacitetsjusteringer (incl.

begrundelse herfor) indsendes til Sekretariat for rammeaftaler mellem DASSOS-møderne. Sekretariatet foretager derefter en rundspørge hos gruppen via mail. (Har ingen bemærkninger hertil, betragtes forslaget som værende godkendt. Modsat er det op til de pågældende kommuner, at finde en løsning, der igen kan fremsendes til DASSOS til endelig godkendelse).

Opgaver

- Godkender forslag til Udviklingsstrategi og Styringsaftale inden fremsendelse til Kd-net og KKR
- Godkender løbende kapacitetsjusteringer uden for Rammeaftale-årshjulet.
- Drøfter hovedtemaer i kommende års Udviklingsstrategi og Styringsaftale
- Give retningslinjerne og rammer for koordinering og samarbejde på det specialiserede socialområde.
- Opfølgning på igangsatte initiativer.

7. Forretningsudvalget

Forretningsudvalget har beslutningskompetence på vegne af DASSOS og er samtidig den fælles overordnede og ansvarlige styregruppe for det fælleskommunale Sekretariat for rammeaftaler på det specialiserede socialområde. Forretningsudvalget har endvidere følgende opgaver:

- Udarbejdelse af forslag til Udviklingsstrategien og Styringsaftalen.
- Give retningslinjerne og rammer for koordinering og samarbejde på det specialiserede socialområde.
- Opfølgning på igangsatte initiativer.
- Afdække og udrede divergerende opfattelser på konkrete fælleskommunale områder
- Inddrager Myndighedsnetværk på voksenområdet, Chefnetværk på børn- og ungeområdet samt relevante fora på sundhedsområdet, hvor det giver mening for den konkrete opgave.
- Takststyregruppens opgaver

Dagsordenspunkter til Forretningsudvalgets møder kan indmeldes af de enkelte kommuner til Sekretariat for rammeaftaler og kommunen har mulighed for selv at deltage i behandling af punktet på mødet. Dagsorden, bilag og referater fra møderne udsendes til alle på maillisten (Sekretariat for rammeaftaler administrerer maillisten), ligesom de offentliggøres på www.socialportalen.viborg.dk, jf. kapitel om kommunikation.

Forretningsudvalget har endvidere beslutningskompetencen og opgaver fra den nu nedlagte Takststyregruppe. Det vurderes, at denne model fremadrettet vil sikre den bedste opgaveløsning og til det laveste ressourceforbrug.

Deltagerkreds

Forretningsudvalget består af én kommunaldirektør (formand), 6 kommunale socialdirektører udpeget af Kommunaldirektørnetværket, rammeaftalesekretariatskommunen, socialdirektør fra Region Midtjylland, KKR konsulent samt konsulent fra Sekretariat for rammeaftaler (referent). Der indføres rotation i Forretningsudvalget, hvorved 3 kommuner – efter 2 år – udskiftes med 3 nye kommuner. Kontinuitet i deltagerkredsen er afgørende, hvorfor der som udgangspunkt ikke sendes stedfortrædere. Kommunaldirektørnetværket har i udpegningen af socialdirektører til

Forretningsudvalget tilstræbt en geografisk spredning. Forretningsudvalget vil også fremadrettet have for øje, at de repræsenterer alle kommuner i regionen samt helheden mellem kommunerne.

På nuværende tidspunkt består Forretningsudvalget af:

- Jesper Thyrring Møller, Hedensted Kommune (formand)
 - Leif Gjørtz Christensen, Viborg Kommune
 - Henrik Beyer, Herning Kommune
 - Henning Haahr, Skanderborg Kommune
 - Helle Bro, Holstebro Kommune
 - Steinar Eggen Kristensen, Randers Kommune
 - Jens Peter Hegelund Jensen, Silkeborg Kommune
 - Lotte Henriksen, Århus Kommune
 - Kenneth Koed Nielsen, Norddjurs Kommune
 - Ann-Britt Wetcher, Region Midtjylland
-
- Eva Glæsner, KKR
 - Karsten Binderup, det fælleskommunale Sekretariat for rammeaftaler

Mødefrekvens

Forretningsudvalget afholder 2 møder i foråret samt 2 møder i efteråret.

8. Sekretariat for rammeaftaler

Sekretariatet formål er at sikre et smidigt og udviklingsorienteret samarbejde om koordineringen af tilbud på specialområdet. Hovedopgaverne for sekretariatet omfatter udover den konkrete koordineringsopgave vedr. rammeaftalen blandt andet følgende:

- Sekretariatsfunktionen for DASSOS, Forretningsudvalget og andre relevante fora
- Dialog og sparring med myndighedsnetværk (voksen) og chefnetværk (børn og unge)
- Sikre inddragelse af og dialog mellem kommunerne, regionen og interesseorganisationerne.
- Udarbejdelse af oplæg, analyser mv. for Forretningsudvalget og DASSOS
- Bidrage til udarbejdelse af oplæg til politisk drøftelse i samarbejde med KKR-sekretariatet
- Sikre kommunikation til alle interessenter og aktører på området

Sekretariat for rammeaftaler forankres i et fagligt relevant miljø i Viborg Kommune, som har forpligtet sig til at forankre opgaven på direktørniveau, således direktøren, er ansvarlig for koordineringsarbejdet overfor Forretningsudvalget.

Sekretariatet bemannes med 2 fuldtidsansatte medarbejdere, som evt. kan suppleres med frikøb af specialister i andre kommunerne. Frikøb kan f.eks. komme på tale i forbindelse med tilrettelæggelsen og opfølgningen på takstarbejdet. Desuden afsættes midler til konferencer, kurser, analyser, netværksarrangementer samt midler til øvrig drift (husleje, kørsel, kontorartikler, repræsentation, kommunikation mv.).

9. Takstgruppen

Viborg Kommune får i forbindelse med sekretariatets placering i Viborg Kommune også formandskabet for Takstgruppen.

Opgaver

Takstgruppens opgaver skal ses i forhold til såvel driftsmæssige- som strategiske hensyn, jf. opgaverne i DASSOS og Forretningsudvalget. Takstgruppen har i samarbejde med Sekretariat for rammeaftaler, ansvaret for udarbejdelse af Styringsaftalen. Takstgruppen fungerer som sparringspartner for Sekretariat for rammeaftaler.

Deltagerkreds.

I takstgruppen er der mulighed for repræsentation fra hver kommune samt fra regionen.

Mødefrekvens

Takstgruppen mødes efter behov. Sekretariat for rammeaftaler er ansvarlig for indkaldelse af takstgruppen.

10. Myndighedsnetværk og Chefnetværk

Myndighedsnetværk på voksenområdet samt Chefnetværk på børn- og ungeområdet er tiltænkt en aktiv rolle i relation udarbejdelsen af den årlige Udviklingsstrategi og Styringsaftale. Det bliver således også deres opgave, at "holde fingeren på pulsen" og informere Forretningsudvalget om aktuelle målgruppeforskydninger, målgruppepres og status i relation til aktuelle problemstillinger. Formænd for netværkene inviteres med til relevante DASSOS-møder, jf. årshjulet.

- Børn- og Ungeområdet: 1 samlet gruppe med 19 kommuner og Region Midtjylland – Ikast-Brande Kommune har formandskab
- Voksenområdet: 1 samlet gruppe med 19 kommuner og Region Midtjylland – Herning Kommune har formandskab.

Opgaver

- Faglig vidensdeling
- Samarbejde om tilbud
- Komme med forslag til indhold i Udviklingsstrategi og Styringsaftale

Myndighedsnetværk og Chefnetværk er samtidig kontaktnetværk for det fælleskommunale Sekretariat for rammeaftaler. Dagsordenspunkter fra Forretningsudvalget og informations-flow mellem Forretningsudvalget og netværkene varetages af Sekretariat for rammeaftaler. Det vil naturligvis fortsat være frivilligt, om der dannes andre aktuelle netværk mellem fagpersoner i de enkelte kommuner. Ligeledes vil de eksisterende netværk på tandpleje-området og misbrugs-området fortsat eksistere. De vil imidlertid ikke blive sekretariatsbetjent fra Sekretariat for rammeaftaler.

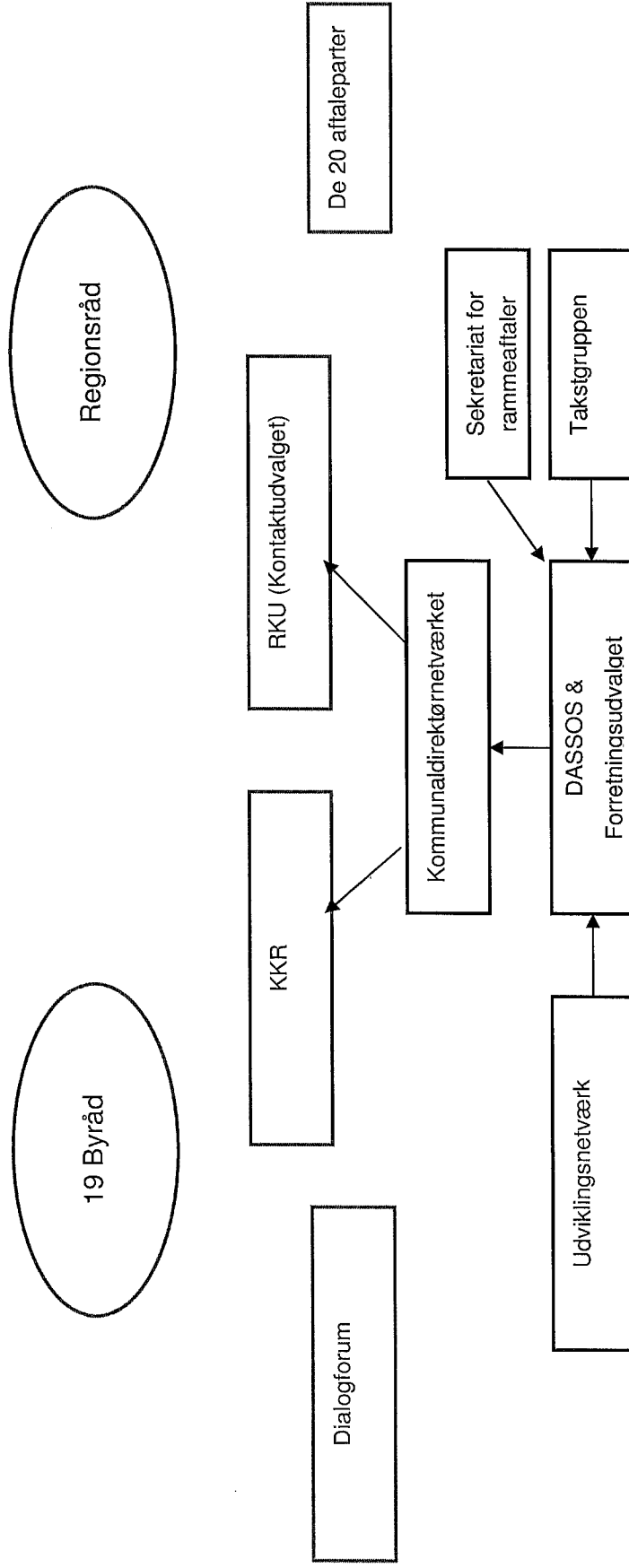
Deltagerkreds

Deltagerkredsen skal være fagpersoner ifht. drøftelse af faglige problemstillinger

11. Kommunikation

Kommunikation vil fremadrettet få en særlig fokus. Det betyder også, at dagsorden, bilag og referater fra møder i DASSOS samt Forretningsudvalget offentliggøres på Socialportalen af Sekretariat for rammeaftaler. Socialportalen findes på adressen: www.socialportalen.viborg.dk.

12. Figur - organisering på det specialiserede socialområde

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Færøskov (UPH)	Region Midtjylland	37	8210	Aarhus V	Århus Kommune	SEL § 56, nr. 6	Regions tilbud	20,0 Degrænseinstitution
Region Midtjylland	Aarhus V	37	8210	Aarhus V	Århus Kommune	SEL § 32	Regions tilbud	7,0 Særligt dagtilbud
FNSB&G EFTERSKOLE	Lemvig Kommune	58	7620	Lemvig	Lemvig Kommune	SEL § 107, SEL § 66, nr. 6	Fond/sælvelende instit	23,0 Socialpædagogisk efterskoletilbud
Flerbo	Struer Komm Kollavej	39	7780	Thyholm	Struer Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	24,0 Aktivtets- og samværstilbud
Flerbo	Ringkøbing-Silkeborg Kommune	100	6960	Hvide Sande	Ringkøbing-Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	35,0 Plejebolig
Flerbo	Sløve Komm Rådhuspladsen	4	7840	Sløve	Sløve Kommune	SEL § 107	Aktieselskab	10,0 Behandlingstilbud
Fonden Altmannighedslynnmet	Randers Komm Egehøjvej	21	8860	Randers SØ	Randers Kommune	Fond/sælvelende instit	Fond/sælvelende instit	19,0 Socialpædagogisk opholdssted
Fonden Akt. Weekend	Silkeborg Komm Kålmarvej	50	8600	Silkeborg	Silkeborg Kommune	SEL § 66 nr. 5	Fond/sælvelende instit	8,0 Socialpædagogisk opholdssted
Fonden Bollebladet Hvidbjelghus	Struer Komm Hovevejlen	78	7790	Thyholm	Struer Kommune	SEL § 107	Fond/sælvelende instit	10,0 Aktivtets- og samværstilbud
Fonden Engvængerden	Århus Komm Østerbyvej	30	8305	Samsø	Samsø Kommune	Anden lovgivning, SEL § 66 nr. 5	Fond/sælvelende instit	20,0 Behandlingstilbud
Fonden Cortex	Århus Komm Møgelgårdsvej	22	8520	Silkeborg	Århus Kommune	SEL § 107	Fond/sælvelende instit	3,0 Løngæverende boltilbud til voksne
Fonden Damaalboen	Færøskov Kor Sørbævnsgæst	10	8600	Lystrup	Silkeborg Kommune	SEL § 66 nr. 5	Fond/sælvelende instit	3,0 Socialpædagogisk opholdssted
FONDEN DEN SELVEJNDE INSTITUTION SKOVBY	Færøskov Kor Ensløvej	37A	8880	Ustrup	Færøskov Kommune	SEL § 66 nr. 5	Fond/sælvelende instit	5,0 Socialpædagogisk opholdssted
Fonden for Det Socialpædagogiske Opholdssted	Norddjurs Komm K. Magensrupvej	5	8388	Ørum Djurs	Norddjurs Kommune	SEL § 66 nr. 5	Fond/sælvelende instit	7,0 Socialpædagogisk opholdssted
Fonden for Det Socialpædagogiske Opholdssted	Holstebro Komm K. Vihmildsborvej	19	7890	Holstebro	Holstebro Kommune	SEL § 66 nr. 5	Fond/sælvelende instit	9,0 Socialpædagogisk opholdssted
Fonden Forcen	Norddjurs Komm K. Vihmildsborvej	1	8370	Randers SØ	Randers Kommune	Anden lovgivning, SEL § 66 nr. 5	Fond/sælvelende instit	10,0 Socialpædagogisk opholdssted
Fonden Feniks	Færøskov Kor Krohøjvej	1	8370	Hedsten	Færøskov Kommune	SEL § 66 nr. 5	Fond/sælvelende instit	7,0 Midlertidige boltilbud til voksne
FONDEN JELINGBO	Færøskov Kor Rud Kikvej	29	8760	Nørre Slette	Ikast-Brande Kommune	SEL § 107	Fond/sælvelende instit	7,0 Socialpædagogisk opholdssted
Fonden Opboldsstedet Bjergbet	Ikast-Brande Skovskolen	269	8870	Langå	Færøskov Kommune	SEL § 66 nr. 5	Fond/sælvelende instit	7,0 Socialpædagogisk opholdssted
Fonden Opboldsstedet Haudal	Færøskov Kor Hammelvej	50	8472	Sporup	Færøskov Kommune	SEL § 66 nr. 5	Fond/sælvelende instit	5,0 Socialpædagogisk opholdssted
Fonden Opboldsstedet Haugårdhus	Færøskov Kor Haudsløvej	9	8632	Malrup	Viborg Kommune	SEL § 66 nr. 5	Fond/sælvelende instit	14,0 Socialpædagogisk opholdssted
Fonden opboldsstedet Østergaard	Norddjurs Komm Haugevej	26	8500	Grenaa	Norddjurs Kommune	SEL § 66 nr. 5	Fond/sælvelende instit	8,0 Midlertidige boltilbud til voksne
Fonden Reflex	Norddjurs Komm K. Langenevej	13	8500	Grenaa	Norddjurs Kommune	SEL § 107	Fond/sælvelende instit	2,0 Socialpædagogisk opholdssted
Fonden SPANGEN	Silkeborg Komm Skallerupvej	43	8800	Silkeborg	Silkeborg Kommune	SEL § 66 nr. 5	Fond/sælvelende instit	25,0 Socialpædagogisk opholdssted
Fonden Sparta	Herning Komm Friebovej	21	7451	Sunds	Herning Kommune	Anden lovgivning, SEL § 107, SEL § 66 nr. 5	Fond/sælvelende instit	7,0 Socialpædagogisk opholdssted
Fonden Team Golf	Silkeborg Komm Møsingvej	11	8600	Silkeborg	Århus Kommune	SEL § 66 nr. 5	Fond/sælvelende instit	4,3 Socialpædagogisk opholdssted
Fonden Udgifter/ Herning Luftvej	Århus Komm Silkeborgvej	502	8220	Bræmnd	Århus Kommune	Anden lovgivning, SEL § 66 nr. 5	Fond/sælvelende instit	29,0 Socialpædagogisk opholdssted
Fonden Udvok	Øster Komm Udvokvej	29	8300	Øster	Århus Kommune	SEL § 66 nr. 5	Fond/sælvelende instit	6,0 Socialpædagogisk opholdssted
Fonden Vestermarken	Randers Komm Klargade	57	8905	Randers SV	Randers Kommune	SEL § 66 nr. 5	Fond/sælvelende instit	3,0 Socialpædagogisk opholdssted
Fonden Vestermarken	Århus Komm Vestermarkvej	6	7480	Ikast	Ikast-Brande Kommune	SEL § 66 nr. 5	Fond/sælvelende instit	9,0 Socialpædagogisk opholdssted
Fonden Væstgruppen	Ikast-Brande Søndemærkvej	65	8240	Viby J	Århus Kommune	SEL § 107	Fond/sælvelende instit	6,0 Midlertidige boltilbud til voksne
Fonden Været	Århus Komm Søndemærkvej	24	7960	Hedvig	Sløve Kommune	SEL § 66 nr. 5	Fond/sælvelende instit	6,0 Socialpædagogisk opholdssted
FONDEN ØSTER DALSS&ARD	LISEBETH LADESK SØRE S&ARDvej	43	6971	Sjælland	Ringkøbing-Silkeborg Kommune	SEL § 66 nr. 5	Fond/sælvelende instit	6,0 Socialpædagogisk opholdssted
FONDEN DEN SELVEJNDE INSTITUTION STAN	Slæbørg Komm Slæbørgvej	3	8620	Slæbørg	Slæbørg Kommune	SEL § 107	Fond/sælvelende instit	7,0 Behandlingstilbud
Forsøgsløstmet Svingvej	Holstebro Komm Højvej	7A	7562	Hampn	Holstebro Kommune	SEL § 107, SEL § 108, SEL § 110	Kommunalt tilbud	213,0 Forsøgsløstmet/herberg
Forsøgsløstmet Vibvej	Viborg Komm Røstvej	24	7500	Holstebro	Viborg Kommune	SEL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	136,0 Forsøgsløstmet/herberg
FORSØGSLØSB&MET ØSTERVANG	Århus Komm Røstvej	5	8800	Viborg	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	186,0 Løngæverende boltilbud til voksne
FORSØGSLØSB&MET ØSTERVANG	Århus Komm Trøstvej	25	8310	Trøstvej J	Århus Kommune	SEL § 104, SEL § 110	Kommunalt tilbud	64,0 Forsøgsløstmet/herberg
FORSØGSLØSB&MET ØSTERVANG	Århus Komm Østervej	8	8200	Aarhus N	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	79,0 Plejebolig
FORSØGSLØSB&MET ØSTERVANG	Århus Komm Østervej	19	8000	Aarhus N	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	25,0 Plejebolig
Forsøgsløstmet Højbo, Årnhøj	Herning Komm Skjervej	19	7400	Herning	Herning Kommune	Lov om friplejeboliger, SEL § 19/ SEL § 1		

[illegible]

Klosterhaven - Midlertidige plæder	Viborg Komm. Klosterhaven	1	8800	Viborg	Viborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	21,0 Rehabiliteringstilbud
Klosterfritzen	Viborg Komm. Søndermarksvej	18	8800	Viborg	Viborg Kommune	SEL § 132	Kommunalt tilbud	30,0 Plejebolig
Klovenhøj - Plejecenter	Horsens Komm. Klovenhøjvej	1	8740	Brædstrup	Horsens Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Plejebolig
Klub Frihed	Norddjurs Komm. Kløvedalsparken	15	8901	Århus N	Norddjurs Kommune	SEL § 104	Kommunalt tilbud	50,0 Aktivitets- og samværstilbud
Klubben Den Grønne Grøn	Randers Komm. Mørkevej	4C	8860	Randers C	Randers Kommune	SEL § 104	Kommunalt tilbud	20,0 Aktivitets- og samværstilbud
Klubben i Fælleshuset	Standerborg Komm. Møllergade	4	8900	Standerborg	Standerborg Kommune	SEL § 104	Kommunalt tilbud	90,0 Aktivitets- og samværstilbud
Klubfritzet	Standerborg Komm. Sønderupvej	8	8200	Gyveaa	Norddjurs Kommune	SEL § 104	Kommunalt tilbud	12,0 Borfællesskab
Korhagensvej	Århus Komm. Korhagensvej	2	8260	Viborg J	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	180,0 Baskytet beskæftigelsestilbud
Korhøjs Skole Århus	Århus Komm. Tøjlebrogade	6	8000	Århus C	Århus Kommune	SEL § 103	Fond/velgørende instit	30,0 Sikret døgninstitution
Køgevej, Åslevvej (DOX)	Region Midtjylland	44	7270	Skragerø	Herning Kommune	Anden lovgivning, SEL § 66, nr. 1	Regions tilbud	12,0 Almen bolig
Køgevej, Åslevvej	Horsens Komm. Åslevvej	24	8700	Horsens	Horsens Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	18,0 Midlertidige botilbud til voksne
Køllevej, Rødkøllevej	Struer Komm. Skovvej	4	7600	Struer	Struer Kommune	SEL § 107, SEL § 66 nr. 5	Fond/velgørende instit	18,0 Midlertidige botilbud til voksne
Køllevej, Rødkøllevej 10 B, 8543 Homslet	Syddjurs Komm. Rødkøllevej	10B	8843	Homslet	Randers Kommune	Anden lovgivning, SEL § 107, SE	Kommunalt tilbud	94,0 Plejebolig
Kompætanse- og Uddannelses Center Aarhus B	Randers Komm. Parkvej	718	8920	Randers NV	Randers Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	7,0 Socialpædagogisk opholdstest
Kompætanse- og Uddannelses Center Aarhus B, Århus Komm. Bagsevej	Randers Komm. Parkvej	16	8781	Stenderup	Århus Kommune	SEL § 66 nr. 5	Andet	85,0 Baskytet beskæftigelsestilbud
Korngæstvej, Borfællesskabet i Ørum	Norddjurs Komm. Korngæstvej	4	8586	Ørum Øjurs	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	6,0 Løngærende botilbud til voksne
Korngæstvej	Århus Komm. Korngæstvej	45	8230	Åbyhøj	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	24,0 Plejehjem
Kragelund Plejecenter	Silkeborg Komm. Kragelund Møllevej	5	8270	Silkeborg	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	12,0 Borfællesskab
Kragelunds Allé	Århus Komm. Kragelunds Alle	15A	8960	Højbjerg	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	29,0 Plejebolig
KRISTRUP CENTRET	Randers Komm. Brovej	12	8960	Randers SØ	Holstebro Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	28,0 Plejebolig
Krohaven	Holstebro Komm. Krohaven	1	7570	Vemb	Århus Kommune	SEL § 104	Kommunalt tilbud	40,0 Aktivitets- og samværstilbud
Kultur- og Kontaktskole Kragelund	Århus Komm. Dybvej	21	8270	Højbjerg	Århus Kommune	SEL § 103	Kommunalt tilbud	50,0 Baskytet beskæftigelsestilbud
Kunstnerhuset KASAVANA, Kompetence- og Uddannelses Center Aarhus B, Århus Komm. Graham Bells Vej	Horsens Komm. Vestergade	1	8200	Århus N	Horsens Kommune	SEL § 104	Kommunalt tilbud	13,0 Aktivitets- og samværstilbud
Kunstskolen "Svurstoppen"	Lemvig Komm. Fælsgade	31	7620	Horsens	Horsens Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	40,0 Løngærende botilbud til voksne
Kær-Huset	Viborg Komm. Århusvej	23	7470	Kørup J	Lemvig Kommune	SEL § 104	Kommunalt tilbud	8,0 Socialpædagogisk opholdstest
KÆRNELHUSET	Silkeborg Komm. Hedevvej	28	7852	Hansen	Viborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	14,0 Løngærende botilbud til voksne
LANGEMFTEN SØLUND	Standerborg Komm. Dyrehaven	18	8650	Holstebro	Standerborg Kommune	Anden lovgivning, SEL § 108	Fond/velgørende instit	1,075,0 Aktivitets- og samværstilbud
Langemftensvej	Holstebro Komm. Langemftensvej	8	7500	Holstebro	Holstebro Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	1,075,0 Aktivitets- og samværstilbud
Lem midlertidigt	Silkeborg Komm. Nystedvej	13	7850	Spectrup	Silkeborg Kommune	SEL § 66 nr. 5	Kommunalt tilbud	7,0 Socialpædagogisk opholdstest
Lem midlertidigt	Lemvig Komm. Nystedvej	35	7620	Lemvig	Lemvig Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	72,0 Plejebolig
Lene Bredthals Gade	Randers Komm. Højgade	9	8900	Randers C	Randers Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	112,0 Aktivitets- og samværstilbud
Lindbo	Syddjurs Komm. Skolevej	18	8544	Mørke	Syddjurs Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	10,0 Plejebolig
Lindbovej	Horsens Komm. Løngårdsvej	85	8700	Horsens	Horsens Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	74,0 Plejehjem
Lindbovej	Herning Komm. Lindbovej	10	7400	Herning	Århus Kommune	SEL § 107	Kommunalt tilbud	24,0 Midlertidige botilbud til voksne
Lindbovej	Horsens Komm. Løngårdsvej	228A8C	8270	Højbjerg	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	14,0 Borfællesskab
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	SEL § 66 nr. 5	Fond/velgørende instit	8,0 Socialpædagogisk opholdstest
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	SEL § 108, SEL § 104	Kommunalt tilbud	240,0 Aktivitets- og samværstilbud
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Baskytet beskæftigelsestilbud
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	SEL § 152	Plejebolig	
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	63,0 Plejehjem
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	96,0 Plejehjem
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	86,0 Plejehjem
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	192,0 Plejebolig
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	78,0 Plejehjem
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	47,0 Plejebolig
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	72,0 Plejebolig
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	20,0 Plejebolig
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	80,0 Plejebolig
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	70,0 Plejebolig
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	76,0 Plejebolig
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	24,0 Plejebolig
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	98,0 Plejebolig
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	38,0 Plejebolig
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	28,0 Plejebolig
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	48,0 Plejehjem
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	41,0 Plejehjem
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	36,0 Plejehjem
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	30,0 Midlertidige botilbud til voksne
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	30,0 Ambulant tilbud til børn og unge
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	14,0 Plejebolig
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	130,0 Aktivitets- og samværstilbud
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Særligt klubtilbud
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	50,0 Aktivitets- og samværstilbud
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	15,0 Løngærende botilbud til voksne
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	24,0 Plejehjem
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	16,0 Plejebolig
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	29,0 Almen bolig
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	85,0 Plejebolig
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	10,0 Borfællesskab
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	22,0 Døgninstitution
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	60,0 Døgninstitution
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Særligt dagtilbud
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	95,0 Døgninstitution
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	43,0 Aktivitets- og samværstilbud
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	37,0 Døgninstitution
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	47,0 Ambulant tilbud til børn og unge
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	18,0 Ambulant tilbud til børn og unge
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	58,0 Ambulant tilbud til børn og unge
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	139,0 Løngærende botilbud til voksne
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Løngærende botilbud til voksne
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Midlertidige botilbud til voksne
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Midlertidige botilbud til voksne
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Midlertidige botilbud til voksne
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Midlertidige botilbud til voksne
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Midlertidige botilbud til voksne
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Midlertidige botilbud til voksne
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Midlertidige botilbud til voksne
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Midlertidige botilbud til voksne
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Midlertidige botilbud til voksne
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Midlertidige botilbud til voksne
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Midlertidige botilbud til voksne
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Midlertidige botilbud til voksne
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Midlertidige botilbud til voksne
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Midlertidige botilbud til voksne
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Midlertidige botilbud til voksne
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Midlertidige botilbud til voksne
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Midlertidige botilbud til voksne
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Midlertidige botilbud til voksne
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Midlertidige botilbud til voksne
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Midlertidige botilbud til voksne
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Midlertidige botilbud til voksne
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Midlertidige botilbud til voksne
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Midlertidige botilbud til voksne
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Midlertidige botilbud til voksne
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Midlertidige botilbud til voksne
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Midlertidige botilbud til voksne
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Midlertidige botilbud til voksne
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Midlertidige botilbud til voksne
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk.2	Kommunalt tilbud	Midlertidige botilbud til voksne
Lindbovej	Århus Komm. Løngårdsvej	77	8220	Brædstrup	Århus Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 1		

[illegible]

[illegible]

Skræppevæn, Familiegårdspladsen og Ørns Sive Korn Skolevej	4	7800	Sive	Sive Kommune	SEL § 66, nr. 6	Kommunalt tilbud	130 Døgninstitution
Skræppevæn	4	7800	Viborg	Viborg Kommune	SEL § 107	Kommunalt tilbud	90 Midlertidige botilbud til voksne
Sandegårdscenter	1	8820	Kjellerup	Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Kommunalt tilbud	90 Plejehjem
Sandstorscenter	33	8240	Risskov	Århus Kommune	SEL § 66 nr. 5	Fond/selvejende institt	160 Socialpædagogisk kostbærelsestilbud
Sattelin	20	7160	Tørring	Hedensted Kommune	SEL § 107; SEL § 66 nr. 5	Erkandsmandsforanstaltning	160 Aktivitets- og samværstilbud
Saurhus (SJA)	12	7500	Holstebro	Holstebro Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Regions tilbud	1200 Aktivitets- og samværstilbud
Sct. Kjeldsdrøien	1	8800	Viborg	Viborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Regions tilbud	400 Plejehjem
Sct. Mikkel (SJO)	3	8800	Viborg	Viborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Regions tilbud	400 Plejehjem
SOR, LUNDGAARD Undervisnings- og Aktivitetscenter	32	7400	Herring	Herring Kommune	ABL § 107; SEL § 66 nr. 5, stk. 2	Fond/selvejende institt	200 Aktivitets- og samværstilbud
Sole, ældrecenter	2	8800	Silkeborg	Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Fond/selvejende institt	320 Aktivitets- og samværstilbud
Solvangervej	7	7870	Relev	Sive Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Kommunalt tilbud	180 Plejehjem
SOLVANGERVEJ RISEBØRNEPARKEN	92	6500	Silkeborg	Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Fond/selvejende institt	450 Aktivitets- og samværstilbud
SOLVANGERVEJ RISEBØRNEPARKEN	26	7450	Silkeborg	Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Kommunalt tilbud	960 Plejehjem
SILVEBORG KRISTECENTER	1	8800	Silkeborg	Silkeborg Kommune	SEL § 109	Udrett	2300 Familiepleje
Sjællandshavn	14	8600	Silkeborg	Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Fond/selvejende institt	400 Plejehjem
Sjællandshavn	20	8800	Silkeborg	Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Kommunalt tilbud	2200 Aktivitets- og samværstilbud
Sjællandshavn	22	8800	Silkeborg	Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Kommunalt tilbud	1350 Ambulant tilbud til børn og unge
Sjællandshavn	22	8800	Silkeborg	Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Kommunalt tilbud	2000 Familiepleje
Sjællandshavn	22	8800	Silkeborg	Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Kommunalt tilbud	1350 Ambulant tilbud til børn og unge
Sjællandshavn	22	8800	Silkeborg	Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Kommunalt tilbud	2000 Familiepleje
Sjællandshavn	22	8800	Silkeborg	Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Kommunalt tilbud	1350 Ambulant tilbud til børn og unge
Sjællandshavn	22	8800	Silkeborg	Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Kommunalt tilbud	2000 Familiepleje
Sjællandshavn	22	8800	Silkeborg	Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Kommunalt tilbud	1350 Ambulant tilbud til børn og unge
Sjællandshavn	22	8800	Silkeborg	Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Kommunalt tilbud	2000 Familiepleje
Sjællandshavn	22	8800	Silkeborg	Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Kommunalt tilbud	1350 Ambulant tilbud til børn og unge
Sjællandshavn	22	8800	Silkeborg	Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Kommunalt tilbud	2000 Familiepleje
Sjællandshavn	22	8800	Silkeborg	Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Kommunalt tilbud	1350 Ambulant tilbud til børn og unge
Sjællandshavn	22	8800	Silkeborg	Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Kommunalt tilbud	2000 Familiepleje
Sjællandshavn	22	8800	Silkeborg	Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Kommunalt tilbud	1350 Ambulant tilbud til børn og unge
Sjællandshavn	22	8800	Silkeborg	Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Kommunalt tilbud	2000 Familiepleje
Sjællandshavn	22	8800	Silkeborg	Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Kommunalt tilbud	1350 Ambulant tilbud til børn og unge
Sjællandshavn	22	8800	Silkeborg	Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Kommunalt tilbud	2000 Familiepleje
Sjællandshavn	22	8800	Silkeborg	Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Kommunalt tilbud	1350 Ambulant tilbud til børn og unge
Sjællandshavn	22	8800	Silkeborg	Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Kommunalt tilbud	2000 Familiepleje
Sjællandshavn	22	8800	Silkeborg	Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Kommunalt tilbud	1350 Ambulant tilbud til børn og unge
Sjællandshavn	22	8800	Silkeborg	Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Kommunalt tilbud	2000 Familiepleje
Sjællandshavn	22	8800	Silkeborg	Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Kommunalt tilbud	1350 Ambulant tilbud til børn og unge
Sjællandshavn	22	8800	Silkeborg	Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Kommunalt tilbud	2000 Familiepleje
Sjællandshavn	22	8800	Silkeborg	Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Kommunalt tilbud	1350 Ambulant tilbud til børn og unge
Sjællandshavn	22	8800	Silkeborg	Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Kommunalt tilbud	2000 Familiepleje
Sjællandshavn	22	8800	Silkeborg	Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Kommunalt tilbud	1350 Ambulant tilbud til børn og unge
Sjællandshavn	22	8800	Silkeborg	Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Kommunalt tilbud	2000 Familiepleje
Sjællandshavn	22	8800	Silkeborg	Silkeborg Kommune	ABL § 105, stk. 2 og § 115, stk. 2	Kommunalt tilbud	1350 Ambulant

[illegible]

